

1 srijeda, 07.02.2007.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Optuženi Nikolić nije prisutan]
5 [Svjedok je ušao u sudnicu]
6 ... Početak u 09.05h
7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
8 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
9 Izvolite sjesti.
10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro. Molim tajnicu da najavi
11 /?predmet/.
12 Vidim da optuženi Nikolić nije prisutan u sudnici. Obaviješteni smo da
13 on ima zakazano s ljekarom. Ostali timovi Odbrane su svi ovdje, svi su prisutni.
14 Tužilaštvo, gospodin McCloskey za sada sâm.
15 Juče sam Vas zamolio da nas obavijestite da li želite da reagujete na
16 zahtjev Tužilaštva da se svjedok 68 od *viva voce* svjedoka pretvori u svjedoka
17 92ter. Da li ima nekih zaštitnih mjera i u odnosu na zaštitne mjere za ovog
18 svjed... Da li ima neki prigovor, odnosno zaštitne mjere na ovog svjedoka? Nema.
19 Onda se ovaj zahtjev odobrava.
20 Gospodine McCloskey. Dobro jutro, svjedoče. Dobro došli. Sada ćemo
21 nastaviti sa Vašim iskazom i nadamo se da ćemo danas s njim i završiti.
22 Gospodine McCloskey.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SVJEDOK: SVJEDOK PW-111 [nastavak]
2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Dobro
3 jutro, časni Sude. Dobro jutro svima.
4 Ispituje g. McCloskey: [nastavak]
5 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
6 P: Dobro jutro, svjedoče.
7 O: Dobro jutro.
8 P: Molim da pozovemo dok... fotografiju koja po spisku 65ter nosi broj
9 1563. I dok se ona poziva, dozvolite da se vratimo ponovo na onu livadu u
10 blizini Sandića. Rekli ste da je tamo bio jedan vojni tenk. Da li se sjećate
11 bilo koje druge... bilo kakvog drugog velikog oruđa ili bilo kakve druge vojne
12 opreme tu u livadi ili okolini dok ste bili tamo tog dana?
13 O: Da, naravn... naravno da je bilo. Bila je ispod nas s desne strane
14 Praga. Bio je tenk u blizini nas. Bilo... bio je pokretni oklopni protivavionac,
15 20/3 milimetra sa tri cijevi, sa lijeve strane naše, iznad dvije kuće, koje su
16 bile isto, ovaj, porušene, zapaljane. Na putu je stajao.
17 P: Koja je razlika između Prage i ovoga pokretnog protivavionskog topa
18 koji ste upravo opisali?
19 O: Pa, Praga je isto imala svoj aplasman, malo je bila ukopana. Nisam
20 vidio da li je ona u pokretnom stanju. Ja mislim da je imala točkove, ali
21 siguran nisam da l' ona može da se kreće. Stal...stajala je na ut... na jedno
22 mjestu na tom aplasmanu. Znači, cijevi su okrenute prema šumi iz koje smo mi
23 došli. Takođe i tenk. Takođe i taj protavionac isto, sa svim cijevima okrenuti
24 su prema šumi iz koje smo mi došli.
25 P: Da li znate kakve cijevi ima Praga?
26 O: Imala je dvije cijevi. Tenk ima jednu cijev, a protivavionac tri
27 cijevi.
28
29
30

1 P: Kako to da Vi znate za te vrste oruđa?

2 O: Pa znam. Služio... služio sam bivšu Jugoslovensku narodnu armiju i
3 vrlo poznajem ta sva oruđa, naoružanje.

4 P: U redu. Da sada pogledamo ovu fotografiju. Morali smo da počnemo sa
5 novom fotografijom, jer jednom kada se sačuva jedna fotografija, recimo ona koju
6 ste Vi obilježili juče, ona nestane u spis, odlazi direktno u spis. Tako da
7 mislim da nema potrebe da ponovo ucrtavate autobuse. Ali možete li nam reći kada
8 su autobusi tamo stigli, da li se sjećate približno koje je to bilo doba dana?

9 O: Pa, precizno ne znam, ali posledodne je bilo. Možda i tamo predveče.
10 Ne znam tačno. Znači, sunce je još uvijek grijalo.

11 P: A šta se desilo nakon što ste tamo stigli? Šta ste uradili?

12 O: Znači, dovukli su nas avtobusima ispred ovoga magacina. Znači, prvi
13 avtobus je bio blizu parkiran ovog prvog ulaza tu. Znači, ja sam bio u prvom
14 avtobusu. Drugi avtobus iza isto parkirô se, iza tog prvog autobusa. Tako dobili
15 smo naređenja trčeći da što prije izlazimo iz avtobusa i da ulazimo u taj
16 magacin na prvi ovaj ulaz. Mogu i da pokažem ako treba. U lijevu stranu.

17 P: U redu. Ako možete ponovo da uzmete taj flomaster i ucrtate strelicu
18 na mjestu gdje ste ušli u taj magacin, koliko se Vi sjećate. Sad će Vam pomoći
19 sa tim flomasterom.

20 O: [obilježava]

21 P: Možete li ucrtati na toj strelici na kraju, da se vidi pravac u kom
22 idete, u kom ste išli? Da se vidi da je strelica.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: [obilježava]

2 P: Prema ovoj strelici izgleda kao da ste ušli u taj ulaz i onda ste
3 skrenuli lijevo unutra; je li to tačno?

4 O: Da.

5 P: U redu. Kada ste izašli iz autobusa i ušli u taj magacin, da li se
6 sjećate da li ste primijetili bilo šta s druge strane tog magacina prema
7 autobusima, u koju su... na strani na koju su bili okrenuti autobusi?

8 O: Samo su bili vojnici srpski koji su nam naređivali da što prije
9 izlazimo iz avtobusa i da ulazimo unutra u magacin.

10 P: U redu. A kada ste ušli u taj magacin, gdje ste onda otišli?

11 O: Pa, mogu da ucrtam ovdje gdje sam ja bio, gdje... gdje sam se nalazio
12 u magacinu.

13 P: Samo ucrtajte "X" na krovu. Znamo mi da Vi niste bili na krovu, ali
14 da bismo znali približno gdje ste bili u tom magacinu.

15 O: Može. [obilježava]

16 P: U redu. Da li se sjećate šta je bilo unutra kada ste Vi ušli? Da li
17 ste bilo šta promj... primijetili?

18 O: Bilo je na... na samom ulazu, na sredini, bio je jedan zapaljeni
19 avtomobil izvrnut, bio je jedan kontejner na donju stranu uza zid, isto veći
20 kontejner. Bila je ispred nas, na samom ulazu, neka izlomljena ograda, žica.
21 Znači, bio je veliki otvor, ta žica bila je porušena, polomljena.

22 P: Ta žica, je li to bilo unutar magacina?

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, unutar magacina.
- 2 P: Da li možete da ucrtate jednu liniju, najbolje što možete, da nam
3 pokažete gdje se nalazila ta žica?
- 4 O: Može. [obilježava]
- 5 P: U redu. Opisali ste automobil, i da bi bilo jasno: da li je taj auto
6 gorio ili je on bio spaljen? Možda je problem u prevodu.
- 7 O: Bio je spaljen. Nije gorio. Znači, spaljen je, ništa nema od njega.
- 8 P: Da li se sjećate još nečega unutar tog magacina, nekih objekata,
9 nekih stvari, neke strukture?
- 10 O: Ne sjećam se. Nisam zapazio.
- 11 P: Da li je bilo nešto na šta ste se kasnije popeli?
- 12 O: Pa, kao što sam rekô, bio je taj kontejner blizu zida na donju
13 stranu, koji mi je pomogô da se popnem ja na taj prozor, da iskočim vani.
- 14 P: U redu. Doći ćemo do toga. Dakle, kada ste ušli, kuda s... kada ste
15 Vi tu ušli, kuda su otišli drugi ljudi iz Vašeg autobusa?
- 16 O: Isto su ušli u isti dio magacina gdje sam i ja se nalazio. Takođe i
17 iz tog drugog avtobusa isto. Znači, ja sam među prvim ušô, posle mene još dosta,
18 dosta dolazilo je ljudi, isto trčeći, tako da je se nakrcô pun taj dio gdje sam
19 ja bio.
- 20 P: Da li znate da li je i drugih ljudi, osim onih koji su bili u ta dva
21 autobusa, dolazilo u taj dio magacina u kojem ste Vi bili?
- 22 O: Da, jeste, kasnije. Ali iz kojeg su pravca oni dolazili, normalno da
23 nisam mogô vidjeti iz magacina. Ja sam bio već unutra. Znači, dosta, dosta još.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 U koloni su trčeći dolazili isto, dok se sve nije puno nakrcalo ljudima.

2 P: Koliko dugo je trajao taj proces u kom su dolazili novi ljudi,
3 pretpostavljam da su u pitanju muškarci, Muslimani? Dakle, koliko dugo je trajao
4 taj proces u kom su dolazili novi Muslimani u taj magacin, ako možete to
5 približno da procijenite?

6 O: Pa otprilike, znači tačno ne znam, otprilike po... mome mišljenju,
7 možda sat i po-dva.

8 P: U redu. I koliko je puno bilo to područje između te žice i zidova
9 magacina, dakle to područje u kojem ste se Vi nalazili?

10 O: Pa to je bilo puno ljudi, ovaj, tako da kažem, nakrcano. Sjedili smo.
11 Znači, naređeno nam je da sjede'mo, mogli smo sjesti. Ljudi su bili tako
12 napresovani, sve jedan do drugoga, rame uz rame. Toliko je bilo tijesno da se
13 pogušimo. Znači, bio je pun do ovoga ulaza. Znači, sve je bilo popunjeno do tu,
14 do ovog ulaza tu, gdje je ovaj prvi ulaz.

15 P: Možete li nam dati jednu grubu procjenu koliko je muškaraca Muslimana
16 bilo nakrcano u taj dio magacina u kojem ste se Vi nalazili?

17 O: Pa, negdje možda 2.500-3.000, otprilike - ne znam... tačno ne znam -
18 po mojoj tadašnjoj procjeni.

19 P: A stražari? Da li ste mogli da uočite ijednog stražara, srpskog
20 stražara, sa mjesta na kom ste se Vi nalazili u tom nakrcanom magazinu?

21 O: Pa normalno. Oni su, ovaj, više njih povremeno ulazili su unutra,
22 izlazili su vani, kretali su se tuda. Znači, prvo, ovaj, ušao je jedan civil
23 koji nam je bacao Maliboro /sic/ cigarete. Samo je uzô i ono, jedno... jedan box
24 cigareta i pobacô ih po ljudima. Ko je, znači, ugrabio to, on je mogô slobodno,
25 dozvolili su da smiju zapaliti. Posle toga, naređeno mi je... naređeno

26

27

28

29

30

1 nam je da izađu oni ljudi koji imaju novac uza se, zlato, vrijedne stvari. I to
2 su nam isto uz... oduzimali. Od mene su isto oduzeli nešto zlata sam imô. Mada
3 su tamo u Sandićima na livadi isto, jedan dio su mi oduzeli, isto zlata, sat. I
4 ovdje sam to poslednje što sam imô zlato što mi je ostalo, isto predô sam tom
5 čovjeku. I mnogo, mnogo ljudi je izlazilo i predalo novac ko je imô, zlato,
6 satove. I oni su kao vodili neku evidenciju tu, zapisivali su kao ko je predô,
7 kao navodno, rekli su nam da će to nam vratiti.

8 P: Pored tog civila, tog čovjeka koji Vam je dao cigarete, da li je bilo
9 vojnih lica? Da li je bilo ljudi u uniformama oko Vas takođe?

10 O: Pa, normalno da je bilo. Znači, povremeno su oni ulazili, ispred nas
11 se šetali su. Znači, koga hoće da izvedu, izveli su. Baš dvojcu muškaraca isto
12 izveli, ovaj, naredili su im da stanu uza zid. Znači, kako sam ja bio okrenut,
13 znači uz ovaj zid ovdje, gdje sam ja ušô sa lijevu stranu, uz ovaj zid tu što se
14 vidi. Stali su i nešto su ih maltletali...

15 P: Pošto ste to pokazali, da li biste unijeli "W" pored tog zida koji
16 ste pokazali, gdje ste vidjeli da su ih stavili uza zid?

17 O: [obilježava]

18 P: U redu. Šta se onda desilo?

19 O: Oni su ih ispitivali o nekim selima tamo, o nekim srpskim tim
20 vojnicima koji su poginuli. Ne znam. Nisam čuo, ovaj, šta su ih pitali. Znam da
21 je bilo oko nekih sela, oko nekih tih poginulih srpskih vojnika. I onda ponovo,
22 jedno vrijeme su ih kratko, ovaj, ispitivali i onda malo se derali na njih, ali
23 nisu ih dirali. Vrat... Naredili su im da se ponovo... da sjed'u u grupu.

24 P: Kakvu odjeću su nosili ti Srbi, pored onog civila o kojem ste već govorili?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, imali su svi maskirnu šarenu uniformu. Znači, bili su dobro
2 obučeni. Nove uniforme na njima. Jedan je bio u među njima koji je imô šljem
3 Ujedinjenih nacija, plav šljem.

4 P: Maskirne uniforme, kakve su boje bile, približno?

5 O: Zelene.

6 P: U redu. Nakon tog perioda u kojem su uzeti novac i nakit, zlato, i ta
7 dvojica ljudi ispitivani, šta se desilo sljedeće dok ste Vi tamo bili?

8 O: Znači, posle toga oduzimanja zlata, znači, povreno... povremeno su
9 nam donosili u nekoj bijeloj kanti vode. Tako, lju...ljudi su jagomili za tu
10 vodu, tako da sam možda ja dva puta uspio da se napijem, tako da nije moglo da
11 dođe do mene, već ljudi popiju. Otimaju se za vodu. Ljudi su bili previše
12 izmoreni, žedni.

13 Posle toga, to je se sve smirilo. Posle nekog izvrsnog /sic/ vremena,
14 primijetio sam da su se uzbunili, da su ljuti srpski vojnici. Povremeno ulaze,
15 izlaze. Samo sam začuo, ovaj, vani pucnjavu. Gdje je pucalo, ne znam. Znam da je
16 vani samo, unutra nije. Znači, bili su toliko ljuti, htjel... dvojica su ušla i
17 htjeli su da pucaju na nas. Znači, taj u plavoj... plavom šljemu Ujedinjenih
18 nacija; drugi, taj koji je imô kosu do ramena, kovrdžavu, imô je crne naočare,
19 imali su avtomatske puške u rukama. Znači, puške su okrenuli prema nama. Tako da
20 drugi je ušô vojnik i nije... nije im dozvolio da pucaju po nama. Rekao je:
21 "Nisu ljudi ništa krivi." I oni su se vratili. Znači, njega su poslušali,
22 najvjerojatnije.

23 Tako, oni su izašli vani...

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dozvolite da Vas tu zaustavim. Rekli ste da prije nego što ste čuli
2 tu pucnjavu, da su se... da se... su se srpski stražari naljutili, razljutili.
3 Možete li nam objasniti šta ste pod tim mislili?

4 O: Pa, moje mišljenje je tad bilo, mislio sam da će nas pobiti sve, da
5 će otvoriti vatru po nama i da će nas pobiti, normalo. Znači, tog momenta nisu
6 to uradili, posle te pucnjave koju sam začuo vani. Krikove, jaukanje sam čuo. Ne
7 znam na kojoj strani, samo vani je se sve dešavalo. Znači, bila je toliko jaka
8 pucnjava, granate su okolo negdje padale. Sa asfalt... sa asvalta ovdje, znači,
9 u ovoj strani tu, odavde, vidio sam protivavionac da je pucô u šumu gore. Čuo
10 sam isto tenk kako je pucô, Praga. Znači, vrlo dobro poznajem te zvukove tih
11 oruđa. Pamovi, ne znam ni ja sve šta je pucalo. Znači, to je se malo stišalo.
12 Ušli su ljutito unutra ponovo i rekli su nam: "Vidite šta rade Vaši. Pustili smo
13 im koridor da prođu mirno, a oni nas napadaju."

14 Ja nisam znao o čemu se radi, niti danas -danile znam ko je to pucô, šta
15 je tu se dešavalo, ništa ne znam. Kad je se to sve smirilo, naredili su dvojici
16 ljudi iz moje grupe, Muslimana, da izađu da donesu njihovog ranjenika i oni su
17 izašli. Nisu se dugo zadržali, možda dva minuta, tri. Ponovo su se vratili
18 unutra. Nisam čuo da ih je neko pitô ništ', da l' su koga donijeli, šta je se
19 dešavalo tamo. Oni su se samo vratili i sjeli unutra, znači, nisu bili blizu
20 mene ti ljude. Bili... otišli su sa lijevu moju stranu, tako uopšte da nisam
21 mogô, ovaj, čuti je su l' nešto pričali šta se dešava.

22 P: Dobro. Sada se želim malo vratiti unazad da bismo nešto pojasnili.
23 Rekli ste, prije nego što je počela pucnjava da su stražari bili uznemireni.

24
25
26
27
28
29
30

1 Možete li opisati kako je to izgledalo? Kako ste znali da su uznemireni? Što su
2 činili, što su govorili?

3 O: Pa znači, derali su se na nas. Kao govorili su: "Vidite, pustili smo
4 da Vaši ljudi, Muslimani, prođu mirno za Tuzlu" - kao koridor su oni njima
5 otvorili - "a oni to nisu ispoštovali." I kao Muslimani su napali na ovaj
6 magacin i da su to Muslimani pucali, a oni su se branili, normalno. I zbog toga
7 je ta pucnjava se otvorila. A ja ne znam sad šta je se tu dešavalo. To mi nikad
8 nije bilo jasno i danas-danile ne znam. Znači, samo sam na jedan tren primijetio
9 ljuti su, znači, kao ta dva prva vojnika koja su ušla, htjeli su da pucaju po
10 nama. Drugi taj vojnik ih je spriječio.

11 P: Dobro. Želio bih razjasniti sljedeće: jesu li se vojnici naljutili
12 prije nego što je počela pucnjava ili nakon što je počela pucnjava? Da li su oni
13 bili uzrujani i ljuti prije nego što je počela pucnjava?

14 O: Prije pucnjave, naravno. Ljuti su bili.

15 P: A kako znate da su bili ljuti?

16 O: Pa, vidio sam ulaze ljutito, stegnutih zuba, klimaju glavom, deru se
17 na nas. I vidim uperili su puške u naš... u grupu gdje sam ja bio. Ja sam mislio
18 da će pucati tad, al' ušao je taj drugi vojnik koji ih je spriječio da ne
19 pucaju.

20 P: Dobro. U tom trenutku kada su se naljutili, kad su se počeli derati,
21 da li je to predstavljalo neku promjenu od onog vremena kad su Vam dali vodu? Da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 li se njihovo ponašanje prema Vama tada promijenilo ili su se oni isto, na isti
2 način ponašali cijelo vrijeme?

3 O: Ne, bili su lijepi, znači. Ono, na početku su bili, znači, ljubazni
4 prema nama, davale su nam cigare, donosili su nam vodu. I posle nekog izvrsnog
5 vremena, ne znam kol'ko je dugo prošlo, samo su promijenili ponašanje, samo su
6 naje'nom postali ljuti. Znači, ja sam razmišljô da će se nešto promijeniti.
7 Uopšte nisam znao šta će se tu desiti što... kakvo su oni mišljenje imali, ne
8 znam. Samo na jedan tren, ovaj, bili su ljuti.

9 P: Dobro. A kada su postali ljuti, zbog bilo kojeg razloga, da li je
10 tada počela pucnjava?

11 O: Pucnjava je posle toga, posle te ljutnje počela. Znači, trajala je
12 pucnjava negdje otprilike možda pola sata.

13 P: Možete li opisati koji kalibar oružja ste čuli i iz kakvog oružja ste
14 čuli da se puca?

15 O: Avtomatsko naoružanje - "osamdes'četvorke". Znači, vidio sam koji su
16 vojnici držale "osamdes'četvorke" u rukama, puškomitraljeze, avtomatske puške.

17 P: Kako ste mogli vidjeti oko sebe?

18 O: Pa vidio sam, znači, prije te pucnjave. Normalno, ulazili su, stalno
19 su ulazili unutra i izlazili, svi su bili naoružani. Znači, vidio sam da drže u
20 rukama "osamdes'četvorke", avtomatske puške, puškomitraljeze.

21 P: Je li 84 mitraljez koji se drži u ruci?

22 O: Da, naravno. On je teži, znači, veći od avtomatske puške i on isto
23 puca rafalno, može dosti... redenik, tako da kažem, znači, može dugo da puca.
24 Može 150 komada municije na taj okvir da stane. On ima svoj magacin gdje je

25

26

27

28

29

30

1 smješten taj redenik i on vuče... kad počneš pucati on vuče taj redenik i troši
2 municiju, normalno. Znači, dosta je jači od avtomatske puške i od
3 puškomitraljeza.

4 P: Kada je pucnjava počela, da li ste čuli da se puca iz automatske
5 puške i iz mitraljeza 84?

6 O: Da, naravno. I avtomatske puške. Puškomitraljez i avtomatska puška,
7 znači, isti zvuk skoro imaju. "Osamdes'četvorka" malo drugačiji zvuk ima. Tu čuo
8 sam i tenk kako je pucô. Znači, protivavionac 20/3 milimetra, Praga. Čule su se
9 jake detonacije granate... kao granate, toliko su jake detonacije se čule.

10 P: Kažete da je to trajalo koliko dugo?

11 O: Pa, pola sata negdje, otprilike. Tačno ne znam.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine McCloskey.
13 Zbog zapisnika, gospodin Nikolić je prisutan u sudnici. Hvala Vam.

14 [Optuženi Nikolić je ušao u sudnicu]

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedniče.

16 P: Vi ste rekli da je jedan od stražara koji su Vas čuvali, da Vam je
17 nešto rekao. "Vidi što se događa," ili tako nešto. Kada je taj stražar to rekao
18 grupi?

19 O: To je rekao, znači, kad su dovukli... kad su dovukli te... tog
20 ranjenika, ta dva čovjeka. Ta dva čovjeka, Muslimana, kojim su im naredeno da
21 izađu da donesu tog njihovog ranjenika, tako im... su im rekli. I oni su se
22 brzo, znači... nisu se dugo zadržali vratili su se unutra, počeli su se derat na
23 nas. Znači, to je se malo utišalo, mada je i posle toga isto bilo nekog
24
25
26
27
28
29
30

1 prepucavanja iz avtomatskog naoružanja. Rekli su im: "Vidite, pustili smo Vas da
2 prođete mirno. Otvorili smo Vam koridor da idete mirno za Tuzlu, a Vi nećete.
3 Oni nas napadaju." Kaže: "Vidiš sta radi... šta rade od nas." To sam samo čuo.

4 P: A nakon sve te glasne pucnjave, koliko brzo nakon toga su izrečeni
5 svi ti komentari o muslimanskom napadu?

6 O: Znači, to je se sve dešavalo za vrijeme kad utiša, utiša ta malo
7 pucnjava, kad su ranjenika tog donijeli. Onda znači, vidio sam kako pucaju ovdje
8 ispred. Znači, vidio sam ovdje ispred ovih ulaza, znači, vidio sam iznutra tu
9 kako pucaju iz avtomatske pušaka. Znači, pucaju u ovome tamo pravcu, desno
10 okrenuti su bili.

11 P: Možete li označiti slovom "F" mjesto gdje ste vidjeli da netko puca?

12 O: Da, mogu. [obilježava]

13 P: Da li ste mogli razaznati u kojem pravcu on puca iz svog oružje?

14 O: Ja sam vidio iznutra, vidio sam vojnika tu da je pucô i okrenut je...
15 puca, znači.... Mogu strelicu povući...

16 P: Da, da.

17 O: Puca u ovom pravcu tu. [obilježava].

18 U ovom pravcu je pucô. Znači, kao pucô je u... u šumu gore negdi. Ne
19 znam.

20 P: Možete li staviti vršak strelice ponovo, tako da vidimo?

21 O: [obilježava]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, mislim da ne
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trebamo vidjeti kako svjedok crta strelicu.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Imamo li strelicu?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imamo. Hvala.

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

5 P: Dakle, Vi kažete da mislite da je on pucao prema šumi?

6 O: Znači, pucô je u desnu stranu. Ja nisam vidio da li je pucô u zrak.

7 Znači, bila je panika među ljudima. Tako, među svim nama je bila panika, bili
8 smo se uplašili. I vidio sam da je pucô, znači, tamo od naše strane.

9 P: Dobro. Kada je iznenada došlo do pucnjave iz automatskog oružja,
10 sjećate li se što su učinili stražari koji su Vas čuvali? I ukoliko su nešto
11 učinili, da li ste ih vidjeli u tom trenutku?

12 O: Vidio sam, normalno. Kretali su se ispred, ulazili su unutra.

13 P: Da li je izgledalo kao da reagiraju na tu pucnjavu na neki način? Da
14 li su i oni bili u panici ili su na neki drugi način reagirali?

15 O: Primijetio sam da su i oni isto bilo uplašeni, ti vojnici. Znači, oni
16 su isto u velikoj panici bili. Znači, primijetio sam da su tako bili uzburjani,
17 da se ne zna kud koji, ovaj, trči, kud pogađa koji. Znači, to je se sve dešavalo
18 tu ispred.

19 P: Već ste rekli da su bili uzrujani prije pucnjave. Da li se
20 promijenilo njihovo ponašanje nakon što je počela pucnjava?

21 O: Znači, za vrijeme pucnjave, oni su svi izašli vani, znači, nikoga
22 nije bilo unutra. Znači, samo su bili tu ispred. Normalno da je se promijenilo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ponašanje, bili su ljuti, bjesni.

2 P: Dobro. Nakon tih pola sata kada je došlo do sve te pucnjave, što se
3 dalje dogodilo?

4 O: Posle te pucnjave, znači, sve je stišalo se. Mi smo bili isto u
5 velikom strahu, u velikoj panici, nismo znali šta se dešava vani. To je se sve
6 stišalo. Nakon nekog vremena upali su unutra. I dvojica, taj koji je imô crne
7 naočare na očima, do ramena kovrdžavu kosu, crnu kosu; taj drugi koji je imô
8 plavu... plavi šljem Ujedinjenih nacija, isto imô je pancir na sebi, imô je
9 šarenu uniformu, maskirnu; oni su prvi otvorili vatru po nama.

10 U tome, znači, iza njih je još ulazilo vojnika, pet do deset njih, ali
11 ova dvojica su prvih bila, koje sam već opisao. Znači, ta dvojica prva otvorili
12 su vatru po nama. Tako da... ja sam vidio kad je prvi, ovaj prvi je otvorio
13 vatru, znači, ovaj u... u crnim naočarima. Za njim istovremeno otvorio je vatru
14 ovaj u plavome šljemu. U tom momentu ja sam odma' legô zemlji. Znači, vidio sam
15 da će nas pobiti sve.

16 Dok sam ja ležô, ne znam više šta je se dešavalo. Tolika je buka, dim i
17 pucnjava bila da ne znam ništa, samo je hučalo. Ne znam šta je se dešavalo.
18 Znači, to je bilo sa pauzama. To je već bila noć, već noć je pala.

19 P: A onaj s dugom kosom, za kog se sjećate da je prvi počeo pucati, da
20 li je on izgledao kao vojnik ili kao civil?

21 O: Pa vojnik. Imô je šarenu uniformu, pancir, crne naočare, avtomatsku
22 pušku u rukama.

23 P: Kad je počela sva ta pucnjava, pucnjava na Vas u magacinu, možete li
24
25
26
27
28
29
30

1 nam ukratko reći, koliko se sjećate, kako se to dogodilo?

2 O: Pa možem, naravno. Znači, ja sam ležô. Kad su ti otvorili vatru, ja
3 sam odma' pao potrbuške na zemlju i onda je... ne znam kol'ko dugo vremena je
4 trajala ta pucnjava, ja sam i dalje ležô. Pa nakon nekog vremena naprave pauzu.
5 Sve je zatižje... zatišje, znači, nema više pucnjave, onda samo čujem krike,
6 krike, jaukanje, pomaganja, vikanja nekih imena, svojih možda roditelja,
7 bližnjih rođaka, ne znam. Ljudi koji su... koji nisu još bili mrtvi, znači,
8 ostali su još živi, ranjeni su teže.

9 Tako je... tokom noći više pauza je tih napravljeno. Ja sam i dalje
10 ležô. Znači, oni su isto; naprave pauzu, odmore se, pa ponovo uđu unutra i onda
11 pucaju koliko im je želja. Onda kad to prekinu, onda samo seriju bombe bacaju
12 kroz prozor, kroz ulaze te, samo bombe. Bomba mi je padala blizu dva-tri metra
13 od mene, tako, ovaj, da me je zakačila jednog momenta samo mala... okrznuo me je
14 taj od bombe geler po leđima. Tako da...

15 P: Dobro. Dakle, bila bi pauza, pa bi se vratili i ponovo pucali,
16 ubacivali bombe. Koliko je dugo to trajalo?

17 O: To je, znači, trajalo cijelu noć, ta pucnjava. Ali ja nisam bio
18 cijelu noć unutra. Znači, ja sam u toku noći iskočio vani. Znači, to je bilo...
19 pravili su pauze par puta. Nakon zatišja... Prije toga ni... Moram da kažem,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nisam naglasio, znači, prije nego što su otvorili na nas vatru, znači, jedan
2 malo je bio poremećen čovjek, koji je isto bio previše uplašen, on je istrčao
3 vani i njega su odmah ubili iz... ispred ulaza tu. Rekli su ko bude još više
4 pokušô da pobjegne isto će biti kao i on ubijen.

5 A sad da se vratim na ovo unutra. Znači, za vrijeme nekog zatišja, te
6 pauze koji su oni pravili, uspio sam da preko mrtvih dođem do tog kontejnera,
7 znači, sa donje strane zida. Tako da sam dva-tri puta dolazio do tog kontejnera
8 i vraćô se, le...legnem na mjesto tu gdje sam bio. Znači, bio sam sav... plivô
9 sam u krvi, smočen sam sav od krvi bio. To sam osjetio, toliko je bilo toplo.
10 Potrbuške sam ležô, znači, kao da je žar pod mojim stomakom, kao da je vatra
11 naložena, toliko je toplo bilo od te krvi.

12 Znači, ponovo sam došô do tog kontejnera, popeo sam se na taj kontejner,
13 i vidio sam da mogu, ovaj, dofatiti prozor. Sa tog kontejnera, zakoračio sam na
14 taj prozor. Prozor je bio tijesan. Tako, provukô sam se i iskočio sam vani na
15 zemlju.

16 Kad sam iskočio i pukô na zemlju dole, začuo sam iz kukuruza, sa ove
17 donje strane, kao što se vide ovdje, ja mislim da su to kukuruzi..

18 P: Možete li staviti slovo "C" da pokažete otprilike gdje ste skočili?

19 O: Rekoste slovo "C"? Mogu.

20 P: Da, to je engleska riječ koja znači "žito".

21 O: [obilježava]

22 P: Molim Vas stavite tu svoji broj P-111 /?PW-111/, a datum je sada 7.
23 februar.

24 O: Gori iznad ovog "C"?

25

26

27

28

29

30

1 P: Da, da. Vidim gdje ste stavili "C". Sada ćemo prijeći na drugu
2 fotografiju, pa Vas molim da na ovu fotografiju dolje u desnom uglu, kao jučer,
3 upišete svoj broj, "PW-111".

4 O: [obilježava]

5 P: Možete li pored slova "P" staviti mali "W".

6 O: [obilježava]

7 P: I molim Vas ponovo datum. Dakle, 02.07.2007.

8 O: [obilježava]

9 P: Mislim da sada možemo spremati ovu fotografiju i molim da pogledamo
10 sljedeću fotografiju, a to je broj 65ter 1571.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naravno da ne znam što će biti Vaše
12 sljedeće pitanje, ali meni se čini da kad ste ga zamolili da upiše slovo "C" u
13 područje gdje je otprilike iskočio, bio je prekinut. Prema onome što stoji u
14 transkriptu on kaže: "Kada sam iskočio i puknuo na zemlju, čuo sam iz žita sa
15 ove donje strane, i mislim da vidim ovdje žito..." Mislim da je svjedok želio
16 reći nešto o tome što je čuo iz tog žita ili šta je vidio. Možda bi svjedok
17 mogao to do kraja reći.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedniče. Ako
19 pogledamo sljedeću sliku, možda ćemo dobiti uvid.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, kada sam ovo čitao, sudac Kwon je
21 otkrio da ono što vidimo u ovom trenutku na ekranu je ista fotografija s nekim
22 oznakama. Dobro. U redu, nema problema.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ispričavam se, gospodine McCloskey, što sam Vas prekinuo, ali dopustite
2 da svjedok ispriča do kraja svoju priču.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

4 P: Kao što je predsjednik shvatio, ja sam Vas prekinuo. Možete li nam do
5 kraja sada ispričati što je bilo kada ste izlazili kroz taj prozor? Vi ste nešto
6 čuli, pa sad nam pričajte dalje, a onda ćemo posle govoriti o ovoj fotografiji.

7 O: Da, naravno da mogu. Znači, začuo sam iz kukuruza, kad sam pao na
8 zemlju, začuo sam vikom, glasom: "Eno ga iskoči još jedan!" Ja nisam znao da ima
9 straža okolo ove zgrade. Da sam znao da ima straža, ne bi' smio ni iskočiti
10 sigurno. Mislio sam da nema nikog i da mogu uspjeti da se izvučem iz tog
11 magacina, iz te zgrade. Tako da ja nisam mrđo dalje. Znači, lego sam odma'
12 potrbuške i čekao sam da me ubiju. Znači, vidio sam da neću uspjeti da pobjegnem,
13 da se izvučem. Pošto sam začuo glas iz kukuruza: "Eno ga iskoči još jedan," znao
14 sam da mi je tu kraj. Al' pomirio sam se sa tim. Znači, nema... ne mogu dalje.
15 Ostao sam ležeći ispod ova dva tu prozora, ne znam tačno, dva-tri ova prozora tu.
16 Ležao sam potrbuške, okrenut glavom prema zidu.

17 P: Rekli ste da niste sasvim sigurni koji je to bio prozor od ova dva-
18 tri, pa možete li napraviti veliki krug oko tih prozora za koje mislite da ste
19 iskočili iz jednog od njih?

20 O: Da, naravno da mogu. [obilježava]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Zaokružili ste ta tri prozora. Da li se sjećate iz kojeg od ta
2 tri ste iskočili?

3 O: Ne sjećam se. To tačno ne mogu reći.

4 P: Dakle, Vi ste ležali ispod jednog od ta tri prozora; je li tako?

5 O: Da.

6 P: Dobro. Možete li opisati kako je u julu 1995. izgledalo ovo polje? Mi
7 ovdje sad vidimo polje kako izgleda po zimi, ali kako je to izgledalo tada?
8 Koliko je bilo gusto to žito?

9 O: Znači, žito je bilo visoko, višlje od mene rastom. Znači, negdje
10 oko... tu oko dva metra, možda i više, ne znam. Znači, višlje od mene je bilo.
11 Na mjestima je bilo i niže. Nije moglo da naraste, ovaj. Znači, ti kukuruzi nisu
12 bili sazreli, zeleni su još bili. Stabla su zelena bila, listovi. Znači bile su
13 dole vriježi od tikve, koje sam ja isto sklonio tokom puženja kroz tu vrstu
14 kukuruza.

15 P: U redu. Mislim da smo sada na ovoj fotografiji shvatili kako ste Vi
16 izašli. Znam da ste proveli neko vrijeme u tom kukuružištu, ali možete li nam
17 reći ukratko šta se desilo te noći dok ste bili u tom kukuružištu?

18 O: Znači, dok sam ja ležao i začuo taj glas, govor, koji sam već
19 maloprije rekao, prišô je vojnik jedan, znači, čuo sam kako ide kroz kukuruze
20 te. Došô je blizu mene, upalio je lefektor /sic/ u mene i opucô je jedan metak
21 na daljini možda dva-tri metra od mene i pogodio me je u desnu plećku, u leđa.
22 Znači, prostrijelio me, ranio je me. Ja sam ostô i dalje da ćutim. Pravio sam

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se da sam mrtav. On me je zap...zapidô: "Hoćeš li još jedan?" Ja sam i dalje
2 ostao ćutajući, pravio sam se da sam mrtav. On je najvjerojatnije zaključio da
3 sam mrtav i nije više pucô u mene.

4 On je tu izgubio neki okvir, ispô mu je, tako da je zvao drugog vojnika,
5 došô je i našli su okvir. Tu su se kratko zadržali i vratili su se ponovo u
6 kukuruze. Ja sam i dalje ostô ležajući na tom mjestu sve do ujutru.

7 Ujutru, kad je svanulo, nisam se uopšte pomjerô s mjesta, ukočen...
8 ukočio sam se sav bio. Sunce je počelo da izgrjeva. Bilo je malo hladnije
9 ujutru, pošto sam ja imao majicu na sebi. Ponovo je... ponovo sam čuo kako
10 dolazi neko, kroz te kukuruze prema meni ide. Onda me je bilo najveći strah. I
11 dalje sam ležô. Na meni... znači, bilo je stotinama muha na meni. Napale su me
12 muhe kao na pravoga leša. Sav sam smrdio od te krvi.

13 Prišô je taj. Nisam vidio ko je, najvjerojatnije da je vojnik bio. Prišô
14 je meni na metar. Ja sam usporio tako disanje, da on ne bi primijetio da ja
15 dišem. Ako primijeti, znači, upucaće me, vidiće da sam živ još. Tako da on nije
16 primijetio da ja dišem. Zadržô je se možda minut tu, nepuni minut. Otkinô je
17 pero od kukuruza, valjda se je igrô sa tim. I ono šmrktô je... ono, kao da je
18 prehladen. I on je se ponovo vratio nazad u kukuruze.

19 Zatim čuo sam u magacinu gori kako se jedan dere čovjek, koji naređuje
20 da ako ima još ranjenika, došô je Crveni krst da him pomogne. Kao da ih vozi u
21 bolnicu, da ih liječi, ne znam ni ja. Ti ranjenici, kol'ko ih je bilo, izašli
22 su. Posle toga začuo sam... jedan od tih vojnika...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kako znate da su izašli?

2 O: Pa, čuo sam kako pjevaju vani. Znači, izašli su i u horu su pjevali,
3 tako im je naređeno. Znači, ovaj vojnik koji im je naređivô, on povede pjesmu,
4 znači, pjevali su o Draži Mihajloviću pjesme. I mnogo bio sam zapamtio tih dosti
5 pjesama, al' ne sjećam se sad. Znači, sve su bile vezane o Draži Mihajloviću.
6 Znači, ako ne pjevaju svi u horu, on im dâ "ostav", dere se na njih. Ponovo, on
7 povede pjesmu i oni onda za njim prate tu pjesmu u horu. Tako... nakô, možda
8 jedno pola sata otprilike pjevali su i samo sam najednom začuo rafale. Pobili su
9 ih sve. Nisam više čuo pjesme, ništa.

10 Posle toga začuo sam utovarivač je su upalio unutra, bager, kupio je te
11 mrtve. I dalje sam ja ležô ispod ovoga prozora.

12 P: Dozvolite da Vas tu prekinem. U transkriptu piše da ste Vi vidjeli
13 utovarivač, bager. Da li ste Vi išta vidjeli kada ste ležali ispod tog prozora?

14 O: Ja nisam vidio taj utovarivač, nego sam ga čuo. Ja ga ne mogu vid'ti,
15 znači. Ja sam ležô tu pored ovog zida i ne mogu ga nikako vidjet. Znači, samo
16 sam ga čuo kad je se upalio i čuo sam kašiku kako struže po betonu, kako kupi te
17 mrtve, udara po gasu, jako po gasu. Znači, buka je unutra. I kako još začujem
18 glasom, jedan od tih vojnika kaže: "Ovaj je, meščini, još malo živ. Treba ga
19 upucati." I onda začujem pojedinačno, ono, pucnjeve, upucaju ako primijete da je
20 neki još živ Musliman.

21 Nakon toga začuo sam kako jedan se dere da treba, okolo ima pobijenih,
22 okolo zgrade, treba ih pokupiti. A drugi je se derao na njega: "Nećemo tê sad,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 daj da riješimo ove unutra." Onda je se u meni stvorila panika, da neće doći da
2 pokupe te okolo zgrade. Onda sam ja počeo malo razgibavati se ležeći. Razgibô
3 sam se. Vidim da mogu da radim i rukama, nogama. Okrenô sam se, polahko glavu
4 iza mojih leđa. Oдавде, znači, prema ovamo, prema ovoj zgradi tu. Tu je još
5 jedna zgrada ima. "Apoteka" pisalo je na njoj. Znači, slovo ispod slova, crvenim
6 slovima. Vidio sam dvojica ulaze tu unutra. Dvojica ljudi ulazi. Da l' su to
7 bili civili, vojnici, nisam mogô vid'ti to... to... Nisam imô vremena za to.

8 Onda nakon kratkog vremena, ja sam ušô puzeći u vrstu kukuruza, jedno
9 možda dva metra unutra i sve sam puzio ovim kukuruzištem kroz vrstu do nakraj
10 tamo zgrade lijevo. Znači, čuo sam... Tu sam ustvari još vidio dvojicu koji su
11 prije mene, najvjerojatnije da su iskočili, bježali su i tu su ih ubili. Ležali
12 su isto ispod ovih prozora na lijevoj strani.

13 Dok sam puzô blizu te rječice, ovamo, čuo sam šumi rječica. Došô sam do
14 blizu te rječice. Tu je bila ilovača, mali su kukuruzi, nisu možda pola metra
15 visine bili, možda i manje, i rijetki su bili. Vidio sam još dvojicu, upucani
16 kroz glavu, mrtvi. Ispred njih sam prepuzô. Ubacio sam se u tu rječicu, tu sam
17 se ohladio, pio sam vode. Prešô sam tu rječicu, ponovo u kukuruzište s druge
18 strane rijeke i onda sam otišô u šumu, u brdo.

19 P: Možete li nam reći kakve rane ste zadobili? Znam da ste već nešto
20 malo o tome govorili, ali kakve vrste rana ste zadobili dok ste bili u tom
21 magacinu, koje su kasnije previjene?

22 O: Znači - to nisam napomenuo - znači, dok sam bio unutra u magacinu,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 ranjen sam u desnu nogu iznad koljenice, prostrelna rana. E posle, ponovo sam
2 ranjen kad sam iskočio vani, dok sam već bio vani na zemlji ovoj, dok sam ležô,
3 znači, pucô je me ovaj jedan vojnik, jedinačno, i ranio me je, kao što sam i
4 rekao, u desnu plećku, prostrelna rana.

5 P: Mislim da ste nam davno dali neke izvještaje, ljekarske izvještaje o
6 Vašem liječenju, liječenju tih rana; je li tako?

7 O: Da.

8 P: Da li ste uvijek rekli doktorima tačno šta se desilo kada su Vas
9 pitali kako ste ranjeni?

10 O: Naravno da "da".

11 P: Da li ste im uvijek govorili apsolutnu istinu da je to bio dio
12 strijeljanja?

13 O: Potpunu istinu, naravno.

14 P: Idemo malo dalje, ali prije toga da završimo ovu kartu, ako biste
15 mogli na nju da unesete svoje inicijale "PW-111" i datum.

16 O: [obilježava]

17 P: U redu. Onda možemo i ovo sačuvati, ovu fotografiju. Hvala.

18 Zar Vi niste istražiteljima u jednom trenutku rekli da niste uvijek
19 doktorima pričali o strijeljanju jer ste se bojali da nećete dobiti punu penziju
20 ako se sazna da ste bili dio tog događaja, tog strijeljanja, nešto u tom smislu?

21 O: Toga se toliko ne sjećam. Nisam baš svakom doktoru od kojih sam
22 nalaz, znači, dobio od doktora, normalno da nisam svakom pričô cijelu priču,
23 samo ukratko. Nisam imô vremena toliko da ja tu priču pričam svakom doktoru.
24 Nije bilo potrebe.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pitanje je malo konkretnije. Kada je
2 riječ o bilo kojem od ovih doktora koji su Vas liječili, da li se sjećate da ste
3 ikada nekome od njih nešto slagali?

4 SVJEDOK: Ne.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

6 P: Sad ćemo malo ubrzati, ako možemo. Da li se može reći da ste Vi
7 uspjeli da se vratite u šumu i da se sretnete s nekim drugim ljudima i da
8 otpješačite do Žepe, uglavnom noću, i da ste stigli u Žepu približno sedam ili
9 osam dana kasnije nakon tog jutra kada ste ležali u tom kukuruzištu?

10 O: Nakon moga izvlačenja iz ovog magacina - to je bio 14.07.1995. -
11 znači, otišô sam u šumu. Tokom tog dana, znači, negdje otprilike... ne znam
12 kol'ko je sati bilo - sata nisam, normalno, imô - otprilike da je bilo negdje
13 poslepodne, znači, u šumi sâm sam bio. Tog istog dana sjedio sam pod jednom
14 bukvom, počelo je hladno, kiša i led, padali su, ali nisu dugo. Znači, to je
15 opet utišalo, prekinulo, prestalo, nastavio sam put. Znači, vraćô sam se na isti
16 put - orijentisô sam se pomoć asvalta iz kojeg sam pravca došô - vratio sam se
17 ponovo na put kud je kolona iz Srebrenice prema Tuzli išla. Vratio sam se gdje
18 je tu izginulo od granata, đe su pobijeni ljudi, Muslimani, da nađem sebi odjeću
19 drugu da se presvučem i hrane. Znači, sreo sam... trojicu ljudi sam našô, od
20 kojih jednoga poznajem. Bio mi je komšija u Srebrenici, blizu je mene stanovô.
21 Zvali su ga Džeri, nadimak. A onu drugu dvojicu nisam poznavô.

22 Tako, znači, već je i mrak padao tu. Već, ono, hoće da se smrkne. Ja sam

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa njima trojicom nabrzinu pretresô par rusakeva. Puno je mrtviye ljudi ležalo,
2 stotinama, pobijenih od granata, od avtomatskog naoružanja. Nakupili smo hrane,
3 našô sam odjeću drugu, presvukô sam se. Znači, oni su mi dosti, ta trojica,
4 pomogli su mi, previli su me, moje rane. Onda smo se udaljili odatle da negdje
5 prenoćimo.

6 Taj jedan od te trojice imô je brata tu ranjenog, pogodio ga je geler u
7 desnu nogu, smrskao mu skroz cjevanicu. Nije mogô hodati i ostô je da leži među
8 ti mrtvijem. Mi smo se još zadržali tu dva dana. Povremeno, dva tri puta na dan
9 smo donosili mu hranu, vođu, malo pričali smo s njim. Nismo se dugo smjeli da
10 zadržajemo, udaljimo se od njega.

11 Tako da taj treći dan odlučimo, nismo mu smjeli reći da idemo od njega,
12 da se više nećemo vraćati. Ostavili smo mu pištolj i bombu da se može da ubije u
13 slučaju da ga nađu srpski vojnici, da ga ne bi mučili, da se može sam ubiti. I
14 mi smo otišli od njega. Nismo mu rekli u kojem pravcu idemo. To mi je bilo isto
15 najteže nešto, da smo morali otići od čovjeka živog, kojem nismo mogli pomoći.

16 Otišli smo prema Srebrenici nazad.

17 P: Shvatam da je ovo uvijek bio težak dio Vaše priče. Nisam ni želio da
18 to preskočimo. Ali ako bismo se koncentrisali na to da samo odgovarate na moja
19 pitanja, onda bismo brže napredovali. Da li biste mogli ukratko da opišete Vaš
20 put do Žepe? Znam da je to bio težak put. Možete li nam ukratko to ispričati?
21 Ali prvo nam recite zašto ste odlučili da idete prema Žepi.

22 O: Znači, u putu dok smo se vraćali prema nazad na z... na srebreničku
23
24
25
26
27
28
29
30

1 teritoriju ponovo, znači, sreo sam tokom dana, dok smo se vraćali, sreo sam
2 jednu grupu ljudi, među kojim je bio i moj daidža. Sreo sam ga na tom putu. Oni
3 su se isto krili tu par dana, nisu mogli proći nazad od granata. Još sam tu ostô
4 dva dana sa njima, nismo mogli da prođemo od granata. Jako je granatiranje bilo
5 po tom terenu kud mi moramo proći.

6 Tako da smo uspjeli jednog zatišja, prestalo je granatiranje i uspjeli
7 smo nabrzinu da prođemo tu teritoriju. Onda došli smo na teritoriju Srebrenice,
8 ponovo na Jagličee. Prošô sam blizu unproforskog punkta, gdje je bio tu nekad
9 punkt unproforski. Tu nikog nismo našli. Već je mrak padô.

10 P: Oprostite, svjedoče, znam da Vam nije lako, ali pokušajte da
11 odgovarate na moja pitanja što bolje možete. Mi želimo da čujemo cijelu priču,
12 ali pokušajte da odgovarate na moja pitanja. Kuda ste odlučili da idete? U kom
13 pravcu ste sada odlučili da idete?

14 O: Od te grupe koju smo sreli - znači, bilo je njih jedno desetak ljudi
15 - čuli smo od njih da Žepa nije još pala, da je još uvijek... da Muslimani drže
16 tu teritoriju. Odlučimo da idemo za Žepu i krenemo u pravcu Žepe.

17 P: U redu. Možete li nam nešto o tome reći? Ali mi imamo puno važnih
18 stvari kroz koje moramo proći u Vašem iskazu, tako da pokušajte da nam što kraće
19 i što bolje ispričate o tom putovanju, ali nemojte zalaziti u sve detalje jer
20 nemamo vremena za to. Izvinjavam se. Da li je to u redu?

21 O: U redu. Znači, stigli smo kroz sela ta muslimanska, znači, Buće, gore
22 Sućeska, prošli smo tuda, Podravanje. Podravanje smo prelazili tokom noći.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Pređemo Podravanje, uđemo u jednu šumu veliku. Prije nas je jedna još grupa
2 otišla koju smo našli da spava u toj šumi blizu kanjona Crnog Potoka. To je
3 blizu Žepe gore. Tu smo s njima se sporazumili. Prišli smo njima, tu smo se malo
4 zadržali. Mi smo prošli njih, oni su ostali da spavaju. Već je to bilo pred
5 zoru.

6 Došli smo na kanjon taj Crni Potok. Tu smo doručkovali. Sišli smo u
7 kanjon. Silazili smo možda dva sata, dva i po sata. Znači, naniže strmo. Sišli
8 smo doli do rijeke. Doli smo našli još dosta ljudi, prali su noge, hladili su
9 se, odmarali se. Tu smo se odmorili i nastavimo put za Žepu gore. Izađemo gore
10 na Vukoljin Stan. Gore su na čekali isto civili, vojnici. Dođemo u vojnu kuhinju
11 na Vukoljin Stan. Tu su nas preuzeli, dali nam hrane da jedemo. Odmorili smo se.
12 Tu je bilo dosta ljudi koji su još prije mene stigli tu, isto iz Srebrenice
13 ljudi.

14 P: U redu. Ti vojnici, na čijoj strani su oni bili? Čiji su to bili
15 vojnici do koji ste došli?

16 O: To su bili Muslimani.

17 P: U redu. Možete li nam reći približno, koliko dana Vam je trebalo da
18 pređete taj put i dođete do tog mjesta?

19 O: Mogu da kažem otprilike, tačno ne znam. Znači, 14-og sam krenô iznad
20 Krav... iz Kravice, znači, negdje otprilike 17-og da sam stigô u Žepu. Nisam
21 100% siguran je li to tačan datum, otprilike to sam naveo taj datum.

22 P: U redu. Kada ste došli do vojnika i kada ste dobili hranu, šta se
23 onda desilo?

24 O: Znači, tu sam bio cio dan do naveče. Noć je pala. Još jedan vojnik,
25 da kažem, isto kolega mi, jedan vojnik koji je imô auto, Fiću je imô žutoga,
26

27

28

29

30

1 on je... taj čovjek bio iz Žepe. Njemu je naređeno da mene i moga kolegu, koji
2 je bio ranjen u desnu ruku, tu, da nas prebaci u bolnicu u Žepu te večeri i on
3 je nas prebacio.

4 Došli smo... Stigli smo tokom noću u Žepu u bolnicu. Tu smo bili neko
5 vrijeme. Bilo je dosta ranjenika u bolnici. Dobijemo naređenje da nas trebaju da
6 evakuišu iz te bolnice zbog toga što, kako su nam rekli, boje se ujutru kad
7 svane da neće gađati bolnicu srpski vojnici, da neće granatirati. Pa je u toku
8 noći... nas su natovarili na jedan kamion, izvukli su nas iznad bolnice nedaleko
9 u jedno selo i tu su nas smjestili po kućama. Sa mnom su bila još dvojica. Bio
10 je taj moj kolega, koji je ranjen u ruku, bio je još jedan koji je zaklan bio,
11 znači, grkljan mu je bio prerezan. Tako, dok smo to vrijeme bili tu, pet do
12 sedam dana otprilike u toj kući, tu su nas redovno previjali, udarali nam
13 inekcije, hranu nam donosili.

14 P: U redu. Sada je vrijeme za pauzu, tako da je dobro... dobar trenutak
15 možda da napravimo pauzu i vratit ćemo se na to.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ako je ovo
17 zgodno vrijeme za pauzu.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Samo da to zabilježim.

19 Napraviti ćemo pauzu od 25 minuta. Hvala.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

21 ... Početak pauze u 10.30h

22 ... Sjednica nastavljena u 11.00h

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, izvolite.

25 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

26

27

28

29

30

1 P: Kada smo prekinuli, Vi ste nam rekli da su Vas liječili u nečim... u
2 nekim kućama i to je trajalo oko pet do sedam dana. To je bilo blizu bolnice u
3 Žepi. Možete li nam reći gdje je bolnica u Žepi?

4 O: Bolnica je u centru Žepe.

5 P: Da. A nakon tih pet do sedam dana kad su Vas liječili, što ste
6 učinili?

7 O: Odlučio sam sa mojim kolegom, koji je bio zajedno sa mnom u... u
8 sobi, odlučio sam da idem na planinu gdje je vojska Bosne i Hercegovine sa
9 civilima. Bilo je nekih djevojaka tu, žena, ljudi. Zbog toga plašili smo se da
10 ujutru kad svane - znači, tokom noći smo otišli - plašili smo se da neće biti
11 jako granatiranje ujutru, pa nećemo moći se izvući.

12 Prije toga, taj dan prije odlaska na planinu tu, moj doktor koji je mene
13 liječio, rekao nam je da trebaju teži ranjenici da se evakušu za Tuzlu. Ja sam
14 bio među tim težim ranjenicima. Taj moji kolega isto. Al' mi nismo smjeli
15 sačekati da svane. Odlučimo da idemo na planinu. I otišli smo.

16 P: U redu. Dakle, u zoru kad ste otišli u planinu, šta se je dalje
17 dogodilo?

18 O: Neko vrijeme smo bili na planini. Odlučimo da idemo na Vukoljin Stan.

19 P: Ispričavam se. Možete li nam reći koja je to bila planina i kako ona
20 stoji u odnosu na centar Žepe?

21 O: To je iznad Žepe. Ne znam kako se zvala planina. To je iznad Žepe.
22 Dugo smo putovali noću uzbrdo.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. Ja sam Vas prekinuo. A nakon toga ste odlučili otići negdje
2 drugdje?

3 O: Otišli smo sa te planine na Vukoljin Stan ponovo, tamo u kuhinju gdje
4 smo iz Srebrenice došli tu, gdje su nas prihvatili. Tamo sam našo moga daidžu
5 ponovo i još dosta ljudi. Znači, kratko vrijeme sam se tu zadržo sa njima. Ovaj
6 moj kolega imo je u Kruševom Dolu... imo je rodicu neku, tu udata, rekao je meni
7 da idemo kod nje da je posjetimo. I mi smo otišli preko nekih njiva. Raspitamo
8 se gdje je to selo, upute nas i nađemo tu selo. Tu smo dugo sjedili kod te
9 rođake njegove, ručali smo. Tu smo saznali da su prvi ranjenici već otišli
10 ujutro iz Žepe, da su evakuisani. Mi odlučimo da ponovo... što prije da se
11 vratimo za Žepu i otišli smo. Dugo smo putovali. Došli smo u Žepu.

12 P: Zašto ste dan ranije odlučili da nećete da Vas evakuiraju sa
13 ranjenima, a onda ste dan nakon toga ipak odlučili ići u evakuaciju? Sjećate li
14 se zbog čega ste se predomislili?

15 O: Pa zbog toga... smatrô sam da to nije 100% sigurno. I zbog toga,
16 ovaj, i zbog to granatiranja ujutru. Jer svaki dan su napadali Žepu. Žepa je
17 bila već pri padu. Znači, po cio dan napadi su. I onda nas je strah bilo da se
18 zadržimo u toj kući. Odlučimo prije jutra da odemo na planinu tu.

19 P: Dobro. A zatim ste čuli za evakuaciju i kuda ste onda išli?

20 O: Pa onda smo otišli u centar Žepe, u krug UNPROFOR-a.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Koje ste snage vidjeli? Kakve vojnike ste vidjeli po centru Žepe kada
2 ste ušli u Žepu?

3 O: Znači prvo, ranjenicu su prvi otišli. To smo već saznali kad smo
4 došli u Žepu. A i u Kruševom Dolu normalno da smo čuli. Zbog toga smo i otišli
5 brzo u Žepu. Znači, ušli smo prvo u krug UNPROFOR-a. Unproforci su bili
6 Ukrajinci. Pustili su nas unutra. Došli su Francuzi, neki doktor. Oni su nas
7 pregledali tu, previjali. Bio je jedan među njima srpski doktor, vojnik. Imao je
8 kombinezon šarenu uniformu. On je isto, ovaj, vodio evidenciju našu, zapisivô
9 imena ranjenika. I on je isto... sa tim doktorima isto pregledô, kol'ko je ko
10 ranjen utvrđivô.

11 Znači, povremeno taj dan izlazili smo iz kruga UNPROFOR-a. To nam je
12 bilo dozvoljeno. Izlazili smo. Tu u Žepi, u centru Žepe ima jedna voda sa par
13 cijevi, jako teče, hladna. Povremeno išli smo da pijemo vode, vraćali smo se
14 u... ponovo u krug UNPROFOR-a. Taj dan kad su nas pregledali ti doktori...

15 P: Ispričavam se što Vas opet prekidam, ali kada ste ušli u Žepu tog
16 dana da biste išli u taj krug, jeste li vidjeli neke srpske vojnike?

17 O: Normalno da su srpski vojnici ušli u Žepu. Tad je tekla 'vakuacija
18 žena, djece i staraca. Znači, evakuisali su dosta, dosta naroda, je l' je znači
19 još uvijek pristizalo sa okolnih sela. Non-stop su dolazili civili. I oni su ih
20 evakuisali za Kladanj.

21 P: Da li ste vidjeli vozila kojima su evakuirali ljude?

22 O: Vidio sam. Avtobusi i kamioni. Bilo je mnogo, mnogo avtobusa i kamiona.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Kada ste išli kroz centar grada do ukrajinske baze, jesu li Vas neki
2 srpski vojnici zaustavljali i maltretirali? Da li je tamo bio kakav kontrolni
3 punkt?

4 O: Nije nikakav. Znači, mi smo odmah ušli u krug UNPROFOR-a i tamo su
5 s... tamo smo se pregledali. Tokom tog pregledanja, znači to je teklo cio dan,
6 bilo je jako toplo. Moj kolega i ja sjeli smo u avtobus sa još nekim ranjenicima
7 civilima da idemo prema Kladnju, da nas evakuišu. Ušli smo u avtobus, sjeli smo.
8 Ponovo je ušao taj srpski vojnik, doktor, koji nas je isto pregledô u krugu
9 UNPROFOR-a. Tog mog kolegu je pustio, a meni je rekao: "Skinî jaknu." I ja sam
10 skinô jaknu. Vidio je da sam previjen. A naravno da je vidio, u krugu UNPROFOR-a
11 isto je pregledô mi sve rane, zajedno sa Francuzima, doktorima. On kaže: "Ti ne
12 možeš ići. Izadi iz avtobusa." Sad, čudno mi je bilo zašto ne mogu. Ja... i rekô
13 mi je: "Ti ćeš bit' prebačen helikopterima. Trebaju da stignu helikopteri i
14 bićeš bezbjedno prebačen."

15 Meni je bilo jako žao što je moj kolega otišô, ja sam ostô. Ja sam izašô
16 iz avtobusa, vratio sam se ponovo u krug UNPROFOR-a. A imao sam na sebi šarene
17 pantalone, donji dio, koje sam našô u šumi iznad Kravice, kad sam se izvukô iz
18 magacina. Najvjerovatnije možda je me vratio i zbog tih šarenih pantalona, po
19 mom mišljenju. Možda da sam imô civilne pantalone, možda i ne bi. Ne znam.

20 Pala je noć. Ponovo sam otišô još sa nekim ranjenicima, civilima, otišô
21 sam ponovo u tu kuću gdje sam bio u bolnici. Tu sam prenoćio. Skinô sam te
22 šarene pantalone jer sam posumirô da me je zbog toga vratio. Njih sam bacio.
23 Našô sam neke trenerke, obukô sam. Ponovo sam se ujutro vratio u krug u

24

25

26

27

28

29

30

1 UNPROFOR. Ponovo, još uvijek su bili ti Francuzi. Posle toga vidio sam Avdu Palu
2 /?Palića/. Došô je i on u krug UNPROFOR-a. Taj dan zadesio sam se u blizini
3 njihovoj. Znači, ne u krugu UNPROFOR-a, nego možda 100 do 200... 200 metara
4 daljine od kruga UNPROFOR-a na jednom putu, u blizini te vode. Došô je zeleni
5 džip vojni. Izašao je Tolimir - tako je se predstavio, nisam ga ja ni znao prije
6 - sa svojom pratnjom vojnika. Bili su do zuba naoružani mitraljezima,
7 avtomatskim puškama. On je pregovarô sa Avdom Palom /?Palićem/. On je tražio od
8 Avde Pale /?Palića/, Tolimir, da svojim vojnicima naredi da predaju naoružanje i
9 da će biti bezbjedno prebačeni za Tuzlu helikopterima. Kao navodno trebali su
10 helikopteri da stignu. Avdo to nije prihvatio. Znači, jedan na drugog su se
11 vikali, derali. Sve nisam mogô zapamtiti šta su pričali, pošto sam se ja nakon
12 vremena udaljio odatle, a oni su ostali tu. Ošô sam ponovo u krug UNPROFOR-a.

13 P: Sada ću Vas na trenutak prekinuti. Osoba koju ste poznavali, za koga
14 kažete da je Avdo Palo /?Palić/, koji je bio njegov položaj u to vrijeme, kol'ko
15 Vi znate?

16 O: Pa, bio je komandant vojske Bosne i Hercegovine u Žepi.

17 P: Nakon tog dana, kada ste vidjeli kao on i Tolimir razgovaraju, da li
18 ste ikada imali priliku razgovarati sa Avdom?

19 O: Da. Razgovarô sam s njim u krugu UNPROFOR-a.

20 P: Kada je to bilo?

21 O: To je bilo u krugu UNPROFOR-a.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Je li je to bilo prije nego što ste ga vidjeli da razgovara s
2 Tolimirom ili poslije?
3 O: Posle.
4 P: Dobro. Istog dana ili nekog drugog dana?
5 O: Pa tog dana. Posle toga došao je Crveni krst u krug UNPROFOR-a. Svi
6 smo ranjenici bili tamo. Počeli su popisivati naša imena, Crveni krst, počeli su
7 nam davati neke kartice one sa našim imenima i rekli su nam da smo mi ratni
8 zarobljenici. Ja sam se na to protivio i rekao sam im: "Kako smo mi ratni
9 zarobljeni? Jeste nas uhapsili u akciji nekoj? Vidite da se... Vidite li Vi da
10 smo mi ranjenici, u civilistvu smo. Znači, da smo sposobni, da nismo ranjeni, ne
11 bi ni bili tu. Bili bi možda na planini gore sa vojskom."
12 Ništa. Tu je bilo i srpskih vojnika. Oni su isto nas matletirali /sic/
13 tu. Govorili su nam: "Vi ste postali od Srba." Mada na to nismo obraćali pažnju,
14 ćutali smo. UNPROFOR nam je davô vodu, davali su nam paketiće one, hranu. Jeli
15 smo. Tu su bili isto i Francuzi.
16 'Vakuacija i dalje, civila, tekla. Avdo Palo /?Palić/ nam je naredio da
17 pocijepamo te kartoniće što nam je Crveni krst dao. Ja nisam htio pocijepati, je
18 l' sumljivo mi je bilo. Zašto da cijepam? Neki su pocijepali. Ja sam zadržô kod
19 sebe.
20 Znači tu sam, van kruga UNPROFOR-a, još dvije noći prenoćio u jednoj
21 maloj kući. Nas 12 ranjenika. Još je uvijek bio pregovor. Znači, Avdo Palo
22 /?Palić/ je s njima pregovarô, tako nas je izvještavô da ne možemo mi još uvijek
23 bit 'vakuisani. Zbog čega, ne znam. Šta je sve pregovarô, nisam ga pitô.
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dopustite da Vas opet prekinem. Kada ste prvi put razgovarali sa
2 Avdom Palom /?Palićem/, što ste mu rekli o svojoj situaciji, ako ste je uopće
3 spominjali?

4 O: Pa, on je sjedio na jednoj stolici. Ja sam sjeo prekrštenih nogu
5 ispred njega. Pričali smo, normalno. Tako, ukratko sam mu ja rekô odakle
6 dolazim, šta je se desilo dole u Srebrenici sa ljudi, kako sam ja pobjegô iz
7 Kravice sa strijeljanja, kako je dosta ljudi pobijeno po šumama, zarobljeno. A
8 on je to rekô, meni odgo... meni je odgovorio, to je već ranije čuo od drugih
9 nekih ljudi.

10 Tako, to sam sjedio s njim. Znači, vidô sam ga prvo i posle toga... tog
11 viđanja. Znači, prvi put kad sam ga vidio nisam razgovarô s njim. To je po drugi
12 put bilo da sam ja sjedio u krug UNPROFOR-a s njim. To je... kol'ko se sjećam da
13 je bio to zadnji dan. Posle tog drugog dana boravka tu, tad sam ja razgovarô s
14 njim i rekô sam zašto je on tu, zašto on ne pobjegne gore na planinu, vojsci.
15 Rekô sam: "Uhapsiće te ovdje srpski vojnici."

16 On je meni odgovorio: "Neću odavde da idem do god posljednji civil ne
17 bude 'vakusan i ranjenik. Neka me uhapse. Neka me ubiju."

18 P: Vi ste rekli da je to bilo zadnji dan. Recite nam, od vremena kad Vas
19 je srpski liječnik skinuo sa autobusa, koliko je vremena prošlo do Vaše
20 evakuacije.

21 O: Još dva dana, kol'ko se ja sjećam.

22 P: A razgovor koji ste imali sa Avdom Palom /?Palićem/ se dogodio neko
23 vrijeme nakon što Vas je doktor skinuo sa autobusa i neko vrijeme prije nego što
24 ste prevezeni od tamo; je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. On je... on je nam naredio da... taj dan naredio nam, to je bio
2 prvi, drugi dan, ne sjećam se, naredio nam je, znači, kad nam je Crveni krst
3 podijelio te kartoniće sa našim imenima, on je nam naredio da to pocijepamo.
4 Nije vjerovô u to i rekô je: "Vi niste zarobljenici. Kako ste Vi zarobljenici?"
5 I derô je se na njih: "Kako Vi njih tretirate da su oni zarobljenici?!" Jer
6 nismo uhapšeni nigdje.

7 P: Sjećate li se datuma kada ste se prijavili kod Crvenog križa?

8 O: Sjećam se. To je bio 26.07.1995.

9 P: Vi ste predali dokument Crvenog križa vlastima neko vrijeme nakon
10 svega ovoga; je li tako?

11 O: Da.

12 P: U redu. U redu. Možete li nam reći kako je došlo do toga da ste na
13 kraju otišli iz tog kraja?

14 O: Zadnji dan, znači, kad sam sjedio ispred Avde, kad sam s njim
15 razgovarô, kad sam mu govorio da bježi na planinu uhapsiće ga, ubiće ga, on je
16 meni, normalno, kao što sam maloprije rekô, odgovorio da neće, dok posljednji
17 civil i ranjenik ne izađe iz žepe, neće otići. Tako je to i bilo.

18 Francuzi su isto teže te ranjenike, neke su ubacivali u te transportere
19 i odvozili. Ja sam jednog od Francuza molio, kumio, da mene ubaci u transporter.
20 A taj Francuz perfekt pričô je jugoslovenski jezik. On je meni rekao da ne

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 smije to učiniti, jer naići će na neki punkt srpskih vojnika, pregledaće te
2 transportere, konvoje, da će me skinuti. "Zbog toga nije sigurno. Ne smijem. Žao
3 mi je."

4 Ništa. Ponovo sam se vratio u krug UNPROFOR-a i čekô sam i dalje. Taj
5 zadnji dan, znači, velika je gužva bila, 'vakuacije žena, djece i staraca. Tako
6 posle podneva mi smo otišli. Sjeo sam u posljednji avtobus iz Žepe. Još nas 12
7 ranjenika i još je bilo staraca, žena, djece. Puni avtobusi.

8 Vidio sam na okolnim brdima dosta, dosta, stotinama vojnika srpskih.
9 Mnogo sam ih vidio isto u centru tu s nama, koji su pričali s nama, ali nikoga
10 nisu, ovaj, dirali, nisu se ni na kog derali. Normalno su pričali s nama. Rekli
11 su: "Lahko je nama sa Vama ranjenicima, al' šta ćemo mi za one gore na planini?"
12 Ja sam im odgovorio: "Idite gore. Idite gore njima na planinu." Oni su se
13 smijali.

14 Tako da... da je došlo vrijeme, naredili su našim ranjenicima, nas 12, i
15 izašli smo iz kruga UNPROFOR-a, sjeli smo u avtobus. Avdo Palo /?Palić/ je ostô
16 u krugu UNPROFOR-a iza nas. I nas su odvezli prema Kladnju. Ponovo su nas
17 zaustavili na mjestu Bokšanica. To je nedaleko iznad Žepe, gori prema Rogatici.

18 Tu smo duže vremena bili. Izašli smo iz avtobusa. Tu je... dan je još
19 bio. Ušô je u moj avtobus... ušao je neki oficir. Nisam znao ko je on. Imô je
20 pratnju uza se. Imô je pratilca koji je uz njega sve išô, uz rame njegovo. Imô
21 je šarenu uniformu, imô je pušku "Argentinku". Ja mislim da je američka puška,
22 puška crne boje. Tako, redom je pitô nas odakle smo, odakle je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 ko. Došô je red na mene. Pitô je i mene odakle sam. Rekô sam odma' da sam iz
2 Srebrenice. Pitao je: "Odakle ti odavd... ovdje iz Srebrenice?" Rekao sam da sam
3 došô u Žepu da uzmem hrane, tako da donesem hranu u Srebrenicu, da mogu
4 ishraniti porodicu. Dole je velika glad bila. I tako, da sam čuo da je ofanziva
5 počela na Srebrenicu i da nisam se mogô vratiti u Srebrenicu, ostô sam u Žepi.

6 Ništa. Kaže: "Aha." I on je produžio dalje i dalje je pitô: "Odakle s'
7 ti? Odakle s' ti?" Ljudi su govorili. Čuo sam kako je pitô nas sve: "Znate li ko
8 sam ja?" Neki su ga poznavali. Ja ga nisam, rekô sam da ne znam. Oni iz Žepe
9 ljudi su ga, normalno, poznavali. Znali su da je on komandant Rogatice.

10 Pitao nas je: "Znate li gdje Vam je Avdo Palo /?Palić/?" Rekli smo: "Ne
11 znamo." Kaže: "Uhapsili smo ga u kruga UNPROFOR-a i ubili smo ga." Ništa. Mi smo
12 ćutali. On je izašô iz avtobusa i otišô je.

13 Nakon tog vremena, duže što smo bili tu, već je pala i mra... pao je
14 mrak, već je noć. Čuo sam kako je došô, spustio se helikopter. Čuo sam da govore
15 da je Ratko Mladić stigô, ali ja ga nisam vidio nit' sam vidio helikopter.
16 Znači, bio je da...daleko od mene. Samo sam čuo da je se spustio. Posle nekog
17 vremena, nije dugo potrajalo, hel...helikopter je se ponovo digô i otišô. Nakon
18 nekog vremena, došlo je naređenje da konvoj krene i konvoj je krenô.

19 Vozili su nas prema Kladnju. Došli smo. Svanulo je. Znači, u putu nas je
20 zatekla zora u toku vožnje, svanulo je, razvidilo se fino. Zaustavili su nas
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na nekom mjestu, neki zastoj je bio. Puštali su nas iz avtobusa ko hoće da idemo
2 u WC i nakon nekog vremena, normalo kratkog, ponovo se vratimo u avtobus i
3 konvoju je naređenje da krene. Ponovo je krenô. Došli smo u mjesto Luke neke,
4 blizu Kladnja negdje. Tu je opet zastoj bio, zaustavljena je kolona.

5 U mom avtobusu bila je pratnja srpskog vojnika jednog, vojna policija,
6 imô je bijeli opasač. Bili su Francuzi, unproforci, Ukrajinci. Znači, pratili
7 su, u pratnji tog konvoja.

8 Nakon nekog vremena - tu su malo duže čekali, ne znamo šta se dešava,
9 samo čekamo - upô je Tolimir. Znači, samo je razgledô po avtobusu, izašô je
10 vani. Bio je isto sa svojom pratnjom, par vojnika. Jedan je vo... vojnik upô u
11 avtobus, držô je papir u rukama i čita. I svih nas ranjenika ima imena. Čita po
12 imenu i prezimenu; taj, taj, taj i taj nek' izađe iz avtobusa. Mi smo jedan za
13 drugim ustali i izašli smo iz avtobusa.

14 Pored toga avtobusa naredili su nam da uđemo u drugi avtobus, koji je
15 čekô pored toga avtobusa, okrenut u suprotnom pravcu. Bilo mi je sumljivo odmah.
16 Sjeli smo u taj avtobus. Iz moga avtobusa još su izabirali staraca sposobnije. I
17 sjeli smo u taj autobus i vozili su nas, vozili. Nisam znao kud nas voze. Oni
18 ljudi iz Žepe poznaju taj teren, ja ga ne poznam. Došli smo u Rogaticu. Čuo sam
19 kako govore ti ljudi: "Evo, stigli smo u Rogaticu." U Rogatici tu, svrate nas
20 pred neke magacine.

21 P: Dozvolite da Vas prekinem ako mogu, da bismo shvatili Vašu priču.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobar dan, svedoče.

2 O: Dobar dan.

3 P: Kao što Vam je kolega tužilac, gospodin McCloskey, malopre rekao,
4 ovaj sistem je malo drugačiji u odnosu na onaj iz koga i Vi i ja dolazimo, pa je
5 više okrenut na tome pitanje-odgovor, pitanje-odgovor, nego onako kako ste to
6 možda ranije svedočili pred drugim sudom iz zemlje odakle dolazite.

7 Samo Vas molim jedno malo samo upozorenje. Pošto se mi vrlo dobro
8 razumemo i nemamo nikakav problem sa tim, da ne bi došlo do preklapanja mog
9 pitanja i Vašeg odgovora, zbog prevođenja, samo malo sačekajte kad ja završim
10 pitanje i onda dajte Vaš odgovor. I ja se nadam da ćemo brzo kroz ovo sve proći.

11 Hteo bih da počnem Vaše ispitivanje sa utvrđivanjem određenih činjenica.
12 One se tiču, pre svega, broja Vaših izjava koje ste do sada dali, znači, što
13 organima Bosne i Hercegovine, što organima Međunarodnog tribunala. I ja bih sada
14 krenuo hronološki kroz te Vaše izjave, da vidim da li mi imamo sve što ste Vi do
15 sada svedočili i da mi eventualno odgovorite ako nešto postoji što nema.

16 Prema evidenciji koju mi imamo ovde, Vaša prva izjava data je 2.
17 februara 1996. godine i to je bilo inspektoru u Stanici javne bezbednosti u
18 Lukav... Lukavac. To je bilo prvi put kad ste razgovarali sa nekim državnim
19 organom; je l' tako?

20 O: Da. Ja se datuma ne sjećam. Vjerujte tih datuma se uopšte ne sjećam,
21 kad sam bio davô izjavu, ne znam.

22 P: Uredu. Znae šta, ako možda to može Vama da pomogne, mi sve te izjave
23 imamo u slučaju da se pojavi potreba da Vam neku od njih predočimo, ja ću Vam je
24 dati u kopiji i Vi ćete videti da l' ste Vi to potpisali, da li je to ta izjava.
25 Mislim da je to...

26

27

28

29

30

1 O: Nema problema.

2 P: Osim te prve izjave, sledeća izjava po našoj evidenciji je bila negde
3 februara 1996. i ona je data AID-u u Tuzli. Da li to odgovara otprilike
4 hronološki redu davanja izjava?

5 O: Kojeg datuma?

6 P: To bi trebalo da bude 16. februar 1996. godine. Taj datum stoji.

7 O: Pa mo... moguće je sigurno. Datuma se ne sjećam.

8 P: U redu. I dalje, prema našoj evidenciji, Vi ste se, znači, negde u
9 oktobru, i novembru i decembru 1998. godine, nalazili sa gospodinom Jean-Rene
10 Ruezom, istražiteljem Tužilaštva i razgovarali ste u to vreme sa njim. Znači
11 negde je period oktobar-decembar 1998. godine; je li tako?

12 O: Ne zn... Ne sjećam se.

13 P: U svakom slučaju sretali ste se...

14 O: Da, razgovarô sam, ali ne sjećam se perioda.

15 P: U redu. Znači, meni je samo bitno da imam Vaš odgovor da se jeste
16 nalazili sa gospodinom Ruezom i davali mu izjave.

17 O: Da. Nema problema.

18 P: E sad, tu se nalazi još jedna stvar koju bih voleo sa Vama da
19 raščistim u vezi sa jednom od ovih izjava. One nose različite datume. Tu imaju
20 praktično tri izjave. Jedna izjava koja je sačinjena nakon tri dana razgovora,
21 pa posle toga još dve izjave. I prilikom davanja jedne od tih izjava, Vi ste,
22 razgovarajući sa gospodinom Ruezom, dali jednu izjavu, nepotpisanu, za koju ste
23 rekli da je jedan Vaš prijatelj koji je trebao da postane ili tada postao
24 kriminalistički inspektor, da je od Vas uzimao izjavu, odnosno da ste mu Vi
25 pomagali da bi on to napravio kako to treba da izgleda, praktično da je on

26

27

28

29

30

1 vežbao sa Vama kako to treba da izgleda Vaša izjava i Vi ste tu izjavu dali
2 gospodin Ruez. Sećate li se toga?

3 O: Ne sjećam se da sam dao. Moguće je da ima ta izjava. I tu izjavu
4 jesam davô tom kolegi.

5 P: Hvala. Samo mi je to važno, znači, da znam da ste Vi tu izjavu
6 davali, jer mi smo je dobili od tužioca u procesu obelodanjivanja dokaza. Znači,
7 ne sporite da ima i ta izjava koji ste davali Vašem prijatelju, kriminalističkom
8 inspektoru?

9 O: Ali to mog... moram da napomenem, to nije opširna izjava. To nije
10 detaljna, tu nisam pričô sve u detalje.

11 P: Uredu. Ali znate, ja razumem da ne možete sve ovo što ste nama
12 pričali tokom tri i po sata da stane na stranu i po izjave. To je meni potpuno
13 jasno da ste mnoge detalje izostavili, ali generalno, ono što ste to... tad
14 govorili tom inspektor, to je bilo tačno; je l' tako?

15 O: Pa, najvjerovatnije da je tačno. A sad, datuma se ne sjećam, možda
16 nekih cifri, brojeva, u koje sam možda posle... prije dao toga. Prije sam davô i
17 posle sam još davô izjava.

18 P: Da upravo... Ddoći ćemo sada i do toga. Sad prema... Ako možemo da
19 pređemo samo vrlo kratko...

20 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, da li možemo preći na
21 privatnu sjednicu nakratko.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da pređemo na privatnu sjednicu
23 nakratko.

24 [Poluzatvorena sjednica]

25 (redigovano)

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28 (redigovano)

29 (redigovano)

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 7029 redigovana. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)

14 [Otvorena sjednica]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

16 G. LAZAREVIĆ:

17 P: Svedoče, ja sam Vam već jedno pitanje slično postavio, ali samo da
18 bismo... pošto je to bilo vezano samo za jednu od tih izjava, samo da bismo te
19 stvari raščistili. Tokom davanja svih ovih Vaših izjava koje sam dosada naveo,
20 Vi ste govorili punu istinu svima sa kojima ste razgovarali; je l' tako?

21 O: Da.

22 P: I samo još jedno pitanje u vezi sa tim. Niko nije na Vas vršio
23 pritisak da govorite ovako ili onako ili da neke stvari promenite u Vašim
24 izjavama ili da nešto dodajete ili da nešto namerno izostavite? Toga nije bilo?

25 O: Ne, ne. Ne.

26 P: Hvala Vam najlepše.

27

28

29

30

1 O: Hvala i Vama.

2 P: Hteo bih sad od izjave koju ste Vi dali gospodinu Ruezu, istražitelju
3 Tužilaštva, i u toj izjavi, praktično ona počinje od toga da Vi kažete: "Ja sam
4 izjavu već dao AID-u, a sada Vama praktično dajem još dodatne detalje koje možda
5 nisam tamo preskočio... koje sam preskočio da tamo navedem." Sećate li se da ste
6 Vi dali izjavu, koju ste dali AID-u, tada gospodinu Ruezu i da ste jednostavno
7 se nadovezali na one događaje koje ste već opisali?

8 O: Da. U mojim prijašnjim izjavama ja nisam pričô sve detalje. Znači, to
9 bi trebalo puno vremena da bi' ja sve detaljno pričô. Normalno, posle da... u
10 toj mojoj izjavi da je se ta izjava, znači, koju sam ja provjeravô, na koju sam
11 ja, ovaj, dostavljalô izostavljene stvari.

12 P: Hvala lepo. Sada, tokom pripreme za Vaše svedočenje ovde, da li Vam
13 je gospodin McCloskey pokazao sve ove izjave o kojima smo sad razgovarali? Da l'
14 ste imali prilike da ih pogledate?

15 O: Da.

16 P: I Vi ste stavili određene primedbe, određene ispravke koje su se
17 odnosile na Vašu izjavu datu gospodinu Ruezu; je l' tako? Da neke stvari u onoj
18 njegovoj... u onoj izjavi koji je od Vas uzeo nisu precizne i nisu tačne i Vi
19 ste pobrojali koje su to činjenice.

20 O: Da. Ima dosti, znači, nije puno, bilo je nekih greškica o... o
21 kucanju. Recimo u prevođenju, u kucanju nekih malih sitnih greškica koje sam
22 ispravio.

23 P: Uredu. I osim tih izjava... osim tih ispravki na koje ste Vi tada
24 ukazali tokom pripreme, nije bilo nekih drugih značajnih ispravki koje ste Vi
25 hteli da unesete u bilo koju od tih izjava?

26 O: Ne, ne.

27 P: Hvala Vam lepo. Sad bih hteo samo da krenemo, ovaj, malo na suštinu
28 Vašeg svedočenja.

29

30

1 Vi ste tokom jučerašnjeg svedočenja pomenuli da ste Vi krenuli iz sela
2 Jagličići u pravcu kuda je već i krenula kolona, prema Tuzli. E sad, to selo
3 Jagličići, ono se nalazilo na samoj ivici enklave Srebrenica i u njemu se nalazio
4 i kontrolni punkt UNPROFOR-a; je li tako?

5 O: Da.

6 P: I odmah nakon što ste prošli taj kontrolni punkt UNPROFOR-a, Vi ste
7 se praktično, zajedno sa ostalim muškarcima koji su bili u koloni, našli na
8 teritoriji koja je još od 1993. bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske; je
9 li tako?

10 O: Da.

11 P: I ona se nalazila izvan granica enklave Srebrenica, kako je ona bila
12 ustanovljena do njenog pada 1995. godine, ta teritorija na kojoj ste se Vi
13 našli?

14 O: Da.

15 P: I juče ste tužiocu rekli da ste Vi, po Vašem najboljem sećanju,
16 krenuli negde 12. jula u popodnevnim časovima zajedno sa okupljenim muškarcima.
17 Da li to vreme koje ste juče naveli, da li je to precizno po Vašem najboljem
18 sećanju?

19 O: Ovako. Ja ću reći 11-og sam krenô iz Srebrenice. Stigô sam na Jagličiće
20 12-og ujutro, svanjavalo je. Tog 12-og posle podneva, zajedno sa ostalom...
21 ostalim ljudima, kolonom, krenô sam prema Tuzli kroz šume.

22 P: Hvala lepo. E sad, u vezi kretanja ljudi, mi znamo već do sada da
23 se... otprilike su se stvari odvijale tako da su većina žena, deca i starih
24 krenuli prema Potočarima, da su muškarci krenuli prema Tuzli kroz šumu u proboj,
25 da se to otprilike tako dešavalo, al' zanima me da li slučajno imate neke

26

27

28

29

30

1 podatke o tome da je jedan broj ranjenih pokušao tih dana 12-og, 13-og, da uđe u
2 bazu UNPROFOR-a u Potočarima, ali da Holandani, odnosno pripadnici Holandskog
3 bataljona to nisu dozvolili? Da li Vam je to možda poznato?

4 O: To ne znam. Ja nisam bio u Potočarima i ne znam doli šta je se
5 dešavalo. Znam da su žene i djeca i starci, iznemogli, išli su prema Potočarima
6 u krug UNPROFOR-a. Ali ja ne znam šta je se tog danja... dana dalje dešavalo.
7 Jel /sic/ ja sam ošô za Jagliče preko šuma.

8 P: Ne, u redu je ako ne znate. To je sasvim, da Vam kažem, normalan
9 odgovor. Ako nešto ne znate slobodno recite: "Ne znam to," i time ćemo skratiti
10 značajno ovo ispitivanje.

11 Tokom svedočenja juče, Vi ste, odgovarajući na pitanje kolege
12 McCloskeyog, naveli da ste bili pripadnik Armije BiH; je li tako?

13 O: Da.

14 P: I osim Vas bio je u toj koloni koja je krenula iz Jagliča veliki broj
15 pripadnika Armije BiH, ne samo Vi. To su uglavnom bili, je l' tako, vojno
16 sposobni muškarci u tom dobu?

17 O: Da.

18 P: I ja sam, čitajući Vaše ranije izjave, našao podatak da Vi lično
19 niste bili naoružani i da Vam nikada nije bilo izdato oružje, već samo kad ste
20 išli na linije, da ste tamo imali pušku, koju biste tad preuzeli od drugog
21 vojnika, a kad bi Vam smena prošla, dali biste je drugom vojniku; je l' tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tačno.

2 P: Ali u koloni koja je krenula iz Jaglića prema Tuzli ipak je bio
3 jedan, da kažem, značajan broj ljudi koji su imali oružje, što lovačko, što
4 ostalo.

5 O: Tačno.

6 P: Dakle, samo da nastavim u vezi sa ovim, Vi ste takođe rekli da ste
7 pripadali i 282 brigadi koja je bila, je l' tako, u sastavu 28. divizije?

8 O: Da.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svjedoče, morate da odgovarate sa "da"
10 ili "ne". Ja sam vidio da ste Vi klimnuli glavom, ali prevodioci moraju da čuju
11 Vaš odgovor "da" ili "ne".

12 SVJEDOK: Da. Rekao sam "da", al' nisu me možda čuli. Izvinjavam se.

13 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Svjedok je zaista rekao, ali možda je
14 bilo preklapanja, nažalost.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja Vas nisam htio... čuo, pa Vas molim
16 da malo usporite jer to možda stvara probleme.

17 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja bih želio da
18 ispravim nešto u transkriptu na stranici 50, red 9, kaže se: "272. brigada", a
19 riječ je o 282. brigadi i svjedok je to potvrdio.

20 SVJEDOK: Da, 282.

21 G. LAZAREVIĆ:

22 P: I ako mi imamo pravilne informacije, komandant te 282. brigade bio
23 Ibro Dudić, koji je tada imao čin majora; je li to tačno?

24 O: Čin nije imô nikakav. Ja ne znam da je imô čin, nikad nisam čuo.
25 Dudić Ibro jest bio moj komandant.

26

27

28

29

30

1 P: I sad samo još par stvari u vezi sa ovim... u vezi Vaše pripadnosti
2 282. brigadi. Hteo sam samo još jednu stvar da Vas pitam i da to malo
3 razjasnimo. Jeste li Vi bili običan vojnik ili ste imali neku komandnu funkciju,
4 počev od toga, znači, ako krenemo običan vojnik, pa dalje ide ono desetar i
5 ostalo, znate bili ste u JNA, ako ste imali neku višu funkciju, molim Vas samo
6 da nam to kažete?

7 O: Bio sam običan vojnik.

8 P: A u okviru te 282. brigade, naravno bile su i manje jedinice. Da li
9 možda možete da kažete kojoj manjoj jedinici, nekoj koja je bila u sastavu 282.,
10 da li sad znate da mi kažete kojoj ste Vi pripadali?

11 O: Vjeruj da sam dosta toga zaboravio, da se ne sjećam.

12 P: U redu. Možda ćemo sad moći da malo te neke stvari otklonimo kada Vam
13 budem pokazao određena dokumenta. Moliću Vas da nam pomognete da identifikujemo
14 šta ona znače i kakva su značenje određenih skraćenica. I samo mi recite pre
15 nego što Vam pokažem taj dokument, kol'ko sam ja shvatio, Vi ste tokom Vašeg
16 služenja JNA bili u protivvazdušnoj odbrani; je l' tako?

17 O: Da.

18 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da treba da pređemo
19 na privatnu sjednicu jer se ime svjedoka pominje u ovom dokumentu, a ja ću
20 tražiti da se taj dokument pokaže svjedoku.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dajte da pređemo na privatnu
22 sjdnicu.

23 [Poluzatvorena sjednica]

24 (redigovano)

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 7036 redigovana. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)
20 (redigovano)
21 (redigovano)
22 (redigovano)
23 (redigovano)
24 (redigovano)

25 [Otvorena sjednica]

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

2 G. LAZAREVIĆ:

3 P: Hvala lepo. Ostavimo za sad ovaj dokument. Ono kol'ko ste mogli da
4 nam pomognete, pomogli ste.

5 Hteo bih da pređemo na temu proboja kolone prema Tuzli. Iz Jaglića,
6 znači, kolona je krenula u pravcu planine Ravni Buljim; je l' tako?

7 O: Da.

8 P: Govoreći pred ovim Tribunalom u predmetu *Krstić* - ja mogu, ovaj, reći
9 kolegama tužiocima koja je to tačno strana i koji je to redak na zapisniku
10 odande - ali ako se sećate, Vi ste naveli sledeće:

11 [simultani prevod] "Nikada nisam obukao uniformu. Nikad mi nisu izdali
12 uniformu. Nikad nisam dužio uniformu."

13 Ispričavam se, ponovo ću citirati: "Nikada nisam obukao uniformu. Nikada
14 nisam dužio uniformu."

15 O: To je tačno da nisam.

16 P: [na B/H/S-u] I sad na s... takođe u predmetu *Krstić*, malo iza toga,
17 Vi ste rekli sledeće, a govoreći o naoružanju i ljudima koji su bili u koloni
18 naoružani:

19 [simultani prevod] "Oni koji su imali oružje su ih... su odbacili to
20 oružje u šumi."

21 Ponovo ću početi. "Oni koji su imali oružje su bacili to oružje u šumi.
22 Nismo se smjeli predati sa oružjem."

23 [na B/H/S-u] Dakle, Vi svakako niste imali oružje, ali govorimo, znači,
24 o ovima koji su u koloni imali oružje i o trenutku predaje. Ostajete li pri tome
25 da su oni oružje pobacali u šumi pre nego što su se predali?

26

27

28

29

30

1 O: Normalno da "da".

2 P: A razlog zbog koga su oni pobacali to oružje je bio jer nisu želeli
3 da srpski vojnici otkriju da se radi o vojnicima Armije BiH; je l' tako?

4 O: Da.

5 P: I naravno želeli su da se predstave kao civili prilikom predaje?

6 O: Pa najverovatnije, da. Mada oni znaju da... da su ljudi imali
7 naoružanje. Ne svi, neki su imali.

8 P: Hvala lepo. Sada bih hteo da Vam predočim još jedan detalj, pošto je
9 ovaj deo Vašeg svedočenja prilično brzo prošao u ispitivanju gospodina
10 McCloskeyog.

11 Tokom pokušaja pro...proboja, a pre nego što ste se predali, naveli ste
12 da je u jednom trenutku došlo do puškaranja između kolone s jedne strane i, Vi
13 ste tamo naveli, četnika. Da li se sećate gde se otprilike odigrala ta razmena
14 vatre između kolone i četnika?

15 O: Nismo samo naišli na jednu tu zasjedu. Na dvije-tri zasjede smo
16 nailazili. Znači, ljudi se rastjeraju, to se stiša, ponovo se uključe u kolonu,
17 formira se kolona i krene dalje.

18 P: Potpuno se slažem. Potpuno se slažem sa Vama. I bilo je svedočenja
19 priličnog broja svedoka koji su isto kao i Vi krenuli u koloni da se... da je
20 dolazilo i do napada na kolonu i do cepanja kolone, ponovnog okupljanja, sve to.
21 Ali mene sad zanima, znači, konkretno ova situacija gde je došlo do razmene

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vatre. To bi, po nekom mom shvatanju Vaše izjave, trebalo da bude 13-og u
2 ranim... u zoru. Da li je bilo te situacije odmah... ubrzo nakon što ste Vi tada
3 krenuli, 13-og u zoru?

4 O: To je bilo prije. Noć je bila. Ne znam period noći, kol'ko je bi...
5 koji je period, kol'ko je sati bilo, ne znam. Znači, tokom noći. Znači, naišli
6 smo na zasjedu. To je bilo iznad Kravice. To je bilo u blizini mjesta odakle sam
7 ja sišô na asvalt da se predam zajedno sa ostalim ljudima. Tu smo naišli na
8 zasjedu. Tu je dosti ostalo mrtvih, ranjenih. Znači, pucnjava je bila, granate
9 su padale. Sa asvalta pucali su granatama, protivavionski topovima, tenkovima u
10 tu šumu gore, gdje smo se mi nalazili.

11 P: U redu. Ali znate zašto Vas ja sve ovo pitam? Mislím, ovo su
12 svedočenja...

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Možete li se zaustaviti
14 na trenutak, molim Vas, gospodine Lazareviću.

[Sudije vijećaju]

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey i gospodine
17 Lazareviću, naše je mišljenje da ovaj zadnji dio unakrsnog ispitivanja gospodina
18 Lazarevića, koji traje već neko vrijeme, se u osnovi bavi događajima koje ste Vi
19 već priznali. A to je da je postojala kolona, da je u njoj bilo i oružanih
20 Muslimana, naoružanih, da je bilo pucnjave. Je li to tako ili ne?

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Svakako, Časni Sude. Svjedok je isto
22 tako rekao da je bilo stotine mrtvih tijela u tom području.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete uzeti da je Tužiteljstvo to već
24 prihvatilo, pa možete preći na nešto što je relevantnije za Vašeg klijenta.

25 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, to ću učiniti, časni Sude. Sasvim
26
27
28
29
30

1 iskreno, nisam u potpunosti siguran što je to prihvatio gospodin McCloskey. Mi
2 upravo pripremamo određene dogovorene činjenice i mi već neko vrijeme o tome
3 raspravljamo među sobom u timovima Odbrane. I ukoliko uspijemo postići dogovor o
4 nekim činjenicama nećemo više se baviti ovom temom.

5 Međutim, je li to bila vojna kolona od samog početka, je li ona bila
6 legitimni vojni cilj, ukoliko to Tužiteljstvo to prihvati, onda ćemo vrlo brzo
7 doći do dogovora.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, želite li to
9 komentirati?

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, ja o tome mogu govoriti bez
11 problema, ali bih radije to učinio da to ne bude u prisustvu ovog svjedoka. I
12 mogu reći da to nije predmet optužnice, što je mislim sasvim jasno. Mislim da
13 sam puno toga već prihvatio neformalno, ali ne treba sada pred svjedokom ulaziti
14 u detalje.

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Prihvaćam što je rekao moj kolega. Ja
16 sam ionako želi preći na novu temu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda prijedite na novu temu.

18 G. LAZAREVIĆ:

19 P: Svedoče, kada ste pošli u proboj iz Jaglića, ja sam taj podatak našao u
20 Vašem svedočenju u Sarajevu, Vi ste sa sobom imali pasoš i ličnu kartu; je li tako?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pasoš sam imô. Za ličnu kartu ne sjećam se da sam imô.

2 P: Ali ste ta identifikaciona dokumenta, bilo da se radi o oba ili samo
3 jednom, bacili dok ste bili u šumi; je li tako?

4 O: Da.

5 P: A da li ste primetili da su i drugi ljudi iz kolone možda bacali
6 svoja lična dokumenta, pre nego što su se odlučili da siđu dole na put i predaju
7 se?

8 O: To nisam vidio.

9 P: Hvala lepo. I sad samo da to sumiramo. Ako bih ja sad rekao, Vi ste
10 bili pripadnik Armije BiH, ali u momentu kada ste se predali niste imali
11 uniformu, niste imali lična dokumenta i niste imali oružje; je li tako?

12 O: Da.

13 P: A sve to je bilo iz razloga da izbegnete da budete identifikovani, je
14 li, kao borac Armije Bosne i Hercegovine?

15 O: Pa, nisam se toga plašio. Normalno da su me pitali i dole da... kad
16 sam sišô na asvalt, normalno da su me pitali kako se zoveš, ime prezime, ja bih
17 rekô.

18 P: Pa, možete li nam objasniti zašto ste bacili dokumenta, ako ste i
19 ovako hteli da kažete Vaše pravo ime i prezime?

20 O: Pa, vjeruj da ne znam, ovaj, tačno. Bacio sam iz nekog razloga da
21 nemam ništa kod sebe. Nisam želio da imam nikakav dokumenat kod sebe.

22 P: U redu. Pređimo sad na momenat nakon što ste se predali na putu i
23 nakon što ste stigli na livadu. U Vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu, to je
24 izjava od 3. decembra, ste naveli da je među Vama bio određeni broj ranjenika
25 koji su odvedeni prema dvema obližnjim nedovršenim kućama od crvene cigle,

26

27

28

29

30

1 stotinjak metara od mesta gde ste sedeli. I kao razlog da se to desi je navedeno
2 da radni... ratni... ove ranjenike treba skloniti sa sunca pošto je napolju bila
3 jako visoka temperatura. Takvo nešto čini mi se da ste juče otprilike ponovili.

4 O: Tačno.

5 P: Pred sudom u Sarajevu - i to se nalazi na strani 18 transkripta -
6 naveli ste da je to prebacivanje ranjenika sa livade u tu kuću izvršeno na
7 zahtev zarobljenika. Je li tako da ste se Vi obratili, ne kažem Vi lično, nego
8 zarobljeni tamo da su zamolili srpske vojnike: "Dajte sklonimo ove ranjenike da
9 ne budu na ovom suncu," i da su oni rekli: "U redu. Ajde sklonite ih," i da se
10 to tako desilo?

11 O: Da, to nije tačno. Nego srps... Moram da kažem ovo, da srpski vojnici
12 su vid'li da ranjenici padaju u nesvijest i da neko uvijek mora iz te moje grupe
13 gdje sam se ja nalazio da ide, blizu je negdi voda bila, da donose vodu, da
14 hlade te ranjenike, da se osvježe. I onda su oni odlučili da te ranjenike odvedu
15 u tu obližnju... te dvije kuće, da ih sklone od sunce jakog.

16 P: Ne, u redu. Ja i ne sporim da se to dogodilo. Samo me je zanimalo da
17 li ste Vi zarobljenici to inicirali i rekli: "Dajte sklonite ranjenike," ili su
18 oni to uradili od sebe.

19 O: To su oni sami od sebe uradili.

20 P: I tamo dok ste bili na livadi, da li ste možda primetili da li je
21 bilo nekih žena koje su ukazivale pomoć ranjenicima? Ako ste primetili, kažite
22 "da", ako ne "ne".

23 O: To nisam primijetio, ne.

24 P: U redu. Tokom Vašeg jučerašnjeg svedočenja rekli ste da je ženama,
25 devojkama i mladih od 18 godina koji su bili na livadi u Sandićima, omogućeno da
26 se ukrcaju u autobuse koji su išli u pravcu Tuzle. Da su ovi rekli: "Ko ima
27 mlađi nek' ustane," i već ste opisivali kako se sve to dešavalo. Sećate li se
28 tog dela Vašeg svedočenja?

29

30

1 O: Da, to je tačno.

2 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Možemo li na trenutak prijeći u
3 privatnu sjednicu, molim.

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da li ste nešto rekli, gospodine
5 Lazareviću?

6 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ispričavam se. Rekao sam da bismo zbog
7 jednog pitanja trebali prijeći u poluzatvorenu sjednicu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Prijedimo u poluzatvorenu
9 sjednicu.

10 [Poluzatvorena sjednica]

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25 [Otvorena sjednica]

26 G. LAZAREVIĆ:

27 (redigovano)

28 (redigovano)

29 (redigovano)

30

1 O: Da.

2 P: Hvala lepo. One neke detalje ćemo svakako kasnije /?trebati/. Takođe,
3 pošto to nije bilo predmet Vašeg svedočenja ovde, niste taj detalj pominjali.
4 Naveli ste da se...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Lazareviću.

6 [Sudije vijećaju]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prijedimo nakratko u poluzatvorenu
8 sjednicu.

9 [Poluzatvorena sjednica]

10 (redigovano)

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)

15 [Otvorena sjednica]

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uskoro će biti pauza, gospodine
17 Lazareviću. Pa, kada je Vama zgodno uzet ćemo pauzu.

18 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Pa, ja ne mogu za dvije minute završiti

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa ovom temom. Možda bismo mogli sada uzeti pauzu.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Da li želite sada pauzu? Ako
3 to želite, onda ćemo sada uzeti pauzu.

4 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Pa, to bi bilo u redu.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U međuvremenu, dajte da potpišem
6 dokument o redigiranju transkripta i ponovo ćemo se naći za 25 minuta.

7 ... Početak pauze u 12.27h

8 ... Sjednica nastavljena u 12.56h

9 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Lazarević. Izvolite,
11 gospodine Lazarević.

12 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

13 P: Svedoče, i dalje smo na livadi u Sandićima. Gledaćemo da to prođem
14 kol'ko god brzo mogu. Jedan detalj se pojavio u ranijem vašim svedočenjima o
15 kome nije bilo govora ovde, a to je cisterna. I Vi ste u predmetu *Krstić*, na
16 strani 2503, govorili o tome kako je stigla cisterna i da Vas je u tri navrata
17 ta cisterna polivala vodom, svežom vodom, kako ste rekli. Sećate li se uopšte
18 tog... te epizode sa cisternama?

19 O: Da, naravno da se sjećam.

20 P: Hvala lepo. I u vezi te cisterne, samo mi recite možete li se setiti
21 kakve je boje bila ta cisterna. Je l' to bila zelena, žuta, crvena vatrogasna,
22 javno komunalno?

23 O: To je bilo vatrogasno vozilo, crveno, sa topom odozgo. Tako se zove
24 taj top koji prska snažno, snažan pritisak ima vode koji je prskô po nama.

25 P: Hvala lepo. I naravno, ako možete toga da se setite sada, iz kog je
26 pravca došla ta cisterna? Da l' možete to da se setite? Je l' to iz pravca
27 Bratunca ili pravca Konjević Polja?

28 O: To nisam vidio, samo znam da je došla na livadu. Nisam zapazio iz
29 kojeg pravca je došla.

30

1 P: Uredu je. Prilikom Vašeg svedočenja u predmetu *Mitrović i drugi* tamo
2 u Sarajevu rekli, ste da Vam je to polivanje vodom prijalo, da Vas je ono
3 rashladilo na onoj vrućini. Je li ostajete pri tome?

4 O: Da, naravno.

5 P: Hvala lepo.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin McCloskey, da li ste pročitali
7 posljednji red 6, 7 i 8?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, i znam da se vraćamo sada na drugi
9 predmet. Možda bismo trebali da se toga klonimo.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Dajte da idemo dalje.

11 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude, možda bi trebali da
12 utvrdimo određenu praksu jer ja imam namjeru da koristim ove transkripte iz
13 Sarajeva. Možda bih mogao da citiram svjedoku, a da ne pominjem datum.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ili možemo ići na privatnu sjednicu ako
15 ćete citirati neki konkretni datum.

16 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] To je takođe rešenje, ali ja pokušavam
17 da izbjegnem da idemo na privatnu sjednicu, pošto to nije politika ovog
18 Međunarodnog suda, tako da pokušavam da to koristim što je moguće manje. Ali
19 mogu u suštini da to uradim i ovako.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine McCloskey.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo radije da se ostane pri praksi
22 da se kaže tačno gdje je to u transkriptu o čemu se postavlja pitanje.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, ja predlažem da Vi postavite
24 direktno pitanje u kojem ćete prenijeti te činjenice svjedoku, a da se pri tome

25

26

27

28

29

30

1 ne pozivate na transkript. A ako niste zadovoljni odgovorom, onda možete da
2 suočite se svjedoka sa njegovim prethodnim iskazom ili prethodnom izjavom i onda
3 ćemo vidjeti da pređemo... da li treba da pređemo na privatnu sjednicu ili ne za
4 takvo nešto.

5 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, sljediću Vaš nalog.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Samo da Vam dam jedan primjer.
7 Posljednje pitanje ste mogli da postavite, da pitate svjedoka: "Da li bi bilo
8 tačno ako bih Vam citirao da kada su Vas prvi put posuli vodom Vi ste smatrali
9 da je to neka vrsta osvježanja u toj vrućini?" I ako bi on rekao "da", Vi ste
10 zadovoljni odgovorom. Ako kaže "ne", onda možete, naravno, da ga suočite sa
11 njegovom ranijom izjavom.

12 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, u pravu ste. Ali ponekad je
13 moja strategija da ga odmah suočim sa nečim što je ranije rekao i da ga pitam da
14 li može to da potvrdi ili ne. Ali naravno, to je takođe drugi način da se
15 ispituje svjedok u unakrsnom ispitivanju. Ja se bolje osjećam u mom načinu, ali
16 pokušat ću da izbjegnem ove nesporazume.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite nastavite.

18 G. LAZAREVIĆ:

19 P: Juče tokom svedočenja, a opet u vezi sa livadom u Sandićima, Vi ste
20 naveli da je bilo otprilike negde hiljadu i po... između hiljadu i po i dve
21 zarobljenika. Sećate se toga?

22 O: Da.

23 P: Sada bih hteo da pogledamo jednu fotografiju. Prema tvrdnji tužioca,
24 to je fotografija koja je sačinjena iz vazduha 13. jula 1995. godine negde oko
25 14.00 časova, znači u neko vreme kada bi, po Vašem opisu događaja, Vi trebali da
26 se nalazite na livadi u Sandićima.

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Molim da se svjedoku pokaže
2 fotografija. To je 4DP... 4DP01579. U redu. Ako možemo da približimo. Mislím da
3 je to dobro.

4 P: [na B/H/S-u] Pogledajte. Ako Vam je potrebno, možemo malo i da
5 uvećamo tu fotografiju da biste bolje videli. Ali vidite na njoj put koji
6 krivuda i autobuse koji idu putem?

7 O: Da.

8 P: I vidite sada, gledano nadole u odnosu na te autobuse, ima jedna...
9 kao četvorougao crni. Prema tvrdnji tužioca to je fotografija zarobljenih na
10 livadi u Sandićima 13-og u 14.00 časova. Vidite li sad ovde? Da li možete da
11 raspoznate o čemu se ovde radi?

12 O: Znam o čemu se radi, ali želio bih malo da se približi ako je moguće.

13 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da. Ako bi taj dio mogao da se
14 približi, molim.

15 P: [na B/H/S-u] Da li sad možda bolje vidite? E, upravo sad. Znači,
16 vidite autobuse i pravo odmah dole kao jedan četvorougao se vidi, pravo naspram
17 autobusa.

18 O: Da.

19 P: Sad, ako pogledate ovu fotografiju, da li ćete se složiti sa mnom da,
20 sudeći prema dimenzijama i gledajući u o... u odnosu na ove autobuse, da ta
21 brojka ipak nije blizu 1.500 ili 2.000 zarobljenika, da je to, ipak, daleko
22 manji broj, prema ovome kako ova fotografija pokazuje? Ja znam da Vi niste
23 brojali kol'ko Vas je bilo tamo na livadi, ali oko te procene...

24 O: Sa... sa tim se ne bi'...

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se. Gospodine McCloskey.

26 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor na dvije osnove. Prvo, podatak
27 koji je dao svjedok se nije odnosio na konkretno vrijeme. Koliko se ja sjećam,

28

29

30

1 više je riječ o jednoj opšte... jednom opštem podatku. A tražiti od svjedoka da
2 on procjeni ovu fotografiju na osnovu autobusa, mislim da to stvarno predstavlja
3 spekulaciju i nije primjereno.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine lazarević.

5 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ja shvatam prigovor gospodina
6 McCloskeyog, međutim svjedok je dao jednu procjenu u tokom svog iskaza. On
7 nikada nije dao tačan broj, ali je dao svoju procjenu. A gospodin McCloskey
8 nikada nije utvrdio osnovu za tu procjenu. S druge strane, ovo je u vremenskom
9 okviru optužnice. Mislim da ja imam savršeno pravo da mu postavim to pitanje.
10 Ako zna on se može složiti sa mnom, ako ne zna može da kaže da ne zna.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je on sada čuo stavove obe
12 strane. Mislim da ne treba o tome dalje da raspravljamo. Međutim, ima nešto što
13 treba da se pojasni. Vi ste ranije rekli u rasponu od 1.500 do 2.000. Da li
14 mislite na neki konkretan trenutak? Na šta se Vi pozivate? Kako ste došli do tog
15 zaključka? Kada ste procijenili da ima između 1.500 i 2.000 Muslimana tamo
16 okupljenih?

17 SVJEDOK: To je... Znači, ja sam došô u prvoj grupi. Posle mene na tu
18 livadu, nakon nekog vremena, posle možda pola sata-sat, tačno ne znam, stigla je
19 druga grupa, isto kolona, koja je došla u tu grupu gdje sam ja se nalazio,
20 ljudi. Dva čovjeka sam poznô koji su išli na čelu kolone. To su dvojca braće...

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Ne želim te detalje.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Kada ste Vi tamo stigli, po Vašoj procjeni koliko je Muslimana već bilo tamo?

2 SVJEDOK: Znači, mi smo stigli tu prvi.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko je Vas bilo?

4 SVJEDOK: Pa, negdje od... oko 1.000-1.500, ne znam tačno.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A kada je stigla druga grupa?

6 SVJEDOK: Onda je... onda je se... onda je se broj povećô. Znači, negdje
7 oko 1.500, 2.000, možda i više.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A koliko vremena je prošlo od Vašeg
9 dolaska do dolaska druge grupe?

10 SVJEDOK: Pa, maloprije sam rekô, možda otprilike pola sata-sat.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Znam da ste rekli, ali samo sam
12 htio da sve sada smjestimo u taj jedan scenarijo. Izvolite, gospodine Lazarević,
13 možete mu postaviti pitanje. Ako može da odgovori on će odgovoriti; ako ne može,
14 onda ćemo vidjeti.

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] U redu. Hvala gospodine
16 predsjedavajući.

17 P: [na B/H/S-u] Dakle, svedoče, ako se sećate, moje pitanje je bilo da
18 sada kad ovo pogledate, da li mislite da je ta broj... taj broj od 1.500 do
19 2.000 ljudi ipak malo preteran, na osnovu ove fotografije.

20 O: Ja ovdje na ovoj fotografiji uopšte ne vidim nikak'e ljude. I ovo mi
21 je mjesto... nepoznato mi je. Ne mogu da pripoznam mjesto.

22 P: Dobro, to je razumljivo i neću ja na tome insistirati. Međutim,
23 odgovarajući danas na pitanje sudije, predsednika Veća, Vi ste rekli da je bila
24 prva grupa u kojoj ste se i Vi predali i koja je prva došla na livadu u Sandiću

25

26

27

28

29

30

1 i da je brojala negde između 1.000-1.500 ljudi. Međutim, kada ste odgovarali na
2 isto pitanje u predmetu u Sarajevu, a to se nalazi na strani 18...

3 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Možda bi
4 trebali da pređemo na privatnu sjednicu.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da pređemo na privatnu sjednicu.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, možemo to nazvati južnim položajem.

7 [Poluzatvorena sjednica]

8 (redigovano)

9 (redigovano)

10 (redigovano)

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 [Otvorena sjednica]

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svjedoče, znate na koju lokaciju
17 mislimo, čuli ste. Dakle, nemojte ponavljati ime te lokacije.

18 Gospodine Lazarević, izvolite.

19 G. LAZAREVIĆ:

20 P: Tamo na toj južnoj lokaciji ste, ovaj, u odgovoru na identično pitanje
21 rekli da Vas je u toj grupi, Vašoj prvoj, u kojoj ste se predali, bilo od 15 do
22 20 ranjenika, a da Vas je ukupno bilo negde između 300 i 500. Sećate li se toga
23 možda? To je lako proveriti, kolega iz Tužilaštva ima taj zap...zapisnik.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Toga se ne sjećam da sam rekô.

2 P: U redu. Neću dalje insistirati na tome.

3 I dalje tokom Vašeg svedočenja u predmetu *Krstić* i u ovim Vašim drugim
4 svjedočenjima i govoreći uopšte o događajima koji su se dešavali na livadi u
5 Sandićima, Vi ste govorili o vojnicima koji su Vas čuvali i sve ostalo. I sad mi
6 pomozite samo sa odgovorom, da l' sam ja dobro razumeo: znači, bila je jedna
7 grupa vojnika koja je bila tamo kad ste se Vi predali, koja Vas je čuvala i da
8 je bila druga grupa vojnika, koja u jednom trenutku došla, u crnim uniformama i
9 da je Vaš stav otprilike da ovi vojnici koji su Vas prvi čuvali, da su se prema
10 Vama korektno ponašali, ali da ovi drugi crni... u crnim uniformama, koji su
11 došli, da su to bili ljudi koji su bili osioni, koji su na kraju krajeva, po
12 Vašem svedočenju, i ubili jednog od zatvorenika... zarobljenika, izvinjavam se.
13 Je li to tačno?

14 O: Da, tačno je.

15 P: I Vaš je zaključak iz toga bio da se tu radilo ipak o dve jedinice;
16 je l' tako?

17 O: Otkud ja znam koja je to jedinica bila i ko su ti ljudi u crnim
18 uniformama. Znači, ovi koji su nas čuvali, niko nas nije dirô, tukô. Normalno su
19 pričali s nama. Neke su ljude i poznavali odozgo sa Skelana, znači, vojnika je
20 bilo srpskije, koji su poznali ova dva čoecka u drugoj koloni koji su došli,
21 znači, Ahmo i njegov brat Džemo, koji su išli na čelu kolone. I njih su
22 izdvojili pored tenka i pričali su s njima. Rekli su: "Gdje ste komšije?" Ja sam
23 zaključio, normalno, da ih po... da se poznaju i da su sa Skelana.

24 P: Znae šta, moje pitanje je samo bilo da li su to, po Vašem nekom
25
26
27
28
29
30

1 Shvatanju, bile dve različite jedinice, jedna ta u crnim, druga ova u
2 kamuflažnim uniformama. Samo je to pitanje.

3 O: Da, da.

4 P: Hvala lepo. I ubistvo jednog od zarobljenika na livadi koje se desilo
5 i koje ste Vi juče opisali tokom Vašeg svedočenja, izvršio je pripadnik jedinice
6 u crnoj uniformi; je li tako?

7 O: Da.

8 P: Hvala najlepše. Tokom Vašeg svedočenja u predmetu *Krstić*, a juče ste
9 isto o tome svedočili, naveli ste da je zajedno sa Mladićem, kada se on pojavio
10 na livadi, bio i snimatelj koji Vas je snimao. I tu se u, konkretno kod *Krstića*,
11 navodi da je on bio u vojnoj uniformi. Takođe ste i u Vašoj izjavi gospodinu
12 Ruezui naveli da je to bio vojnik i da je nosio majicu kratkih rukava, taj
13 snimatelj koji Vas je snimao. Da li se sećate toga?

14 O: Toga se ne sjećam da sam rekô.

15 P: Dobro. A da li isključujete da je to tako i bilo?

16 O: Da. Snimatelj nas jes' snimô, a vjerujte mi ne znam u koju... koju je
17 uniformi imô, da li je imô uniformu ovu vojnu ili je... civil bio. Ne sjećam se
18 toga. I bio je fotograf koji je i slikavô nas.

19 P: Da. Dobro. Dobro. Ako ne možete, naravno, sad da se setite i to je
20 razumljivo.

21 Možete li nam sad reći, u jednom trenutku kad su na livadu pristigli
22 autobusi, da li se sećate iz kog su pravca možda došla ta dva autobusa o kojima
23 ste juče govorili?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislite...

2 P: Taj koji Vas je odvezao do skladište u Kravici. Ta dva autobusa koji
3 su došli po Vas, iz kog pravca su došli?

4 O: To nisam vidio.

5 P: U redu. I da li se možda sećate, ako možete najbliže, kol'ko je bilo
6 otprilike sati kad ste Vi ušli u taj autobus i krenuli sa livade putem Kravice?

7 O: To je bilo negdje poslijepodne. Znači, bilo je još sunčano, toplo je
8 bilo, užasno.

9 P: U redu. Hvala lepo. Vi ste juče rekli da su u tim autobusima bili i
10 neki vojnici srpski koji su bili unutra dok niste stigli u Kravicu. Međutim, kad
11 sam pogledao Vaše ranije izjave, zaključio sam da Vi niste mogli da
12 identifikujete da l' su to bili vojnici koji su Vas čuvali na kra... u Kravici
13 ili su bili neki drugi, da zapravo niste videli sve dok niste stigli u Kravicu
14 te vojnike koji su bili u autobusima?

15 O: Da. Znači, bili su par njih u pratnji, al' nisam vidio koji su
16 vojnici to, da l' su bili sa livade ili odnekle drugdje. Ne znam.

17 P: Upravo to. Tako sam i ja razumeo Vaše ranije odgovore, samo sam hteo
18 da to proverimo i sada.

19 I u Vašoj izjavi i u Vašem svedočenju dosada, Vi ste naveli da ste Vi
20 bili prvi koji su praktično ušli u to... taj magacin u sklad... u taj magacin u
21 Kravici, da nikog drugog nije bilo unutra i da ste Vi bili praktično prva grupa
22 koja je tamo došla. Je li to tako bilo?

23 O: Da, da.

24 P: Vidite, u vezi događaja u Kravici, čini mi se da je došlo do nekih
25 malih nejasnoća tokom Vašeg svedočenja, pošto su Vam stalno pitanja postavljana

26

27

28

29

30

1 u vezi pucanja, u vezi pucanja. Ajte da prođemo to tako što ću Vam ja
2 postavljati pitanja, ali da imamo u vidu dve stvari. Ako sam ja Vas shvatio
3 dobro, ima pucanje koje se dešava napolju; je l' tako?

4 O: Da.

5 P: I ima drugo pucanje, gde taj vojnik dolazi i otvara vatru po Vama
6 koji ste unutar skladišta; je l' tako?

7 O: Da.

8 P: Ajmo s...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Usporite malo. Dozvolite malu pauzu
10 između pitanja i odgovora jer je prevodiocima teško da Vas prate.

11 G. LAZAREVIĆ:

12 P: Dakle, evo ja bih sad krenuo da probamo tu hronologiju da sad što je
13 moguće preciznije utvrdimo. Vi dolazite u Kravicu, ulazite u hangar, zatim
14 dolazi još jedna grupa, koja takođe ulazi u hangar i hangar se puni ljudima. Da
15 li dosada ovo što ja govorim, da li je to tako i bilo?

16 O: Da.

17 P: Nakon toga, dolazi srpski civil koji Vam daje cigarete i gde Vam
18 uzimaju ostale Vaše te... Vašu tu imovinu, zlato i satove, kako kažete, i pravi
19 se taj neki popis toga što je... što ste predali. To se dešava, naravno, nakon
20 što ste došli tamo; je l' tako?

21 O: Da, da.

22 P: I nakon tog događaja, opet prolazi još neko vreme. Vi ste i dalje

23

24

25

26

27

28

29

30

1 unutra, ljudi neki donesu vodu, ali ništa se značajno ne događa, osim što neki
2 vojnici su bili i pitali za neke svoje, ispitivali su tu dvojcu Vaših kolega
3 zatvorenika tamo - pokazali ste na zidu gde su ih saslušavali - ali ih ne tuku,
4 ne zlostavljaju i oni se vraćaju među Vas. Je li to sled događaja do sada onakav
5 kakav sam ja dosad izneo?

6 O: Jedino mogu da kažem, nisu nam ljudi donosili vodu, nego srpski
7 vojnici.

8 P: Možda sam bio neprecizan, ali hvala Vam za tu ispravku.

9 O: Da, tačno.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazarević, samo bih želio da
11 znam da li ćete Vi prolaziti kroz njegov iskaz dio po dio i tražiti da to ponovo
12 potvrdi?

13 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ne. Ja ću se samo osvrnuti samo na
14 nekoliko, na par ključnih tačaka za koja smatram da nisu izuzetno precizno
15 objašnjene. Mislím da je došlo do izvesne konfuzije, a onda ću preći na druge
16 teme.

17 P: [na B/H/S-u] Jedno pitanje mi se javilo slušajući danas Vaše
18 svedočenje. Kada ste na onoj fotografiji koju ste obeležavali nacrtali tu žičanu
19 ogradu, sećate se da ste obeležavali žičanu ogradu?

20 O: Da.

21 P: Dakle, to je bila ograda napravljena od žice kroz koju ste mogli da
22 vidite šta se dešava kroz nju?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Samo to me je interesovalo. Znači, imali ste pogled kroz tu ogradu na
2 celu dubinu tamo, kol'ko god je moglo da se vidi; je l' tako?

3 O: Da.

4 P: E sad, da se vratimo samo na one događaje. Sećate se znači, došlo
5 je... donosili su srpski vojnici vodu. U jednom trenutku čuje se pucnjava spolja
6 i Vi ne znate šta se tamo dešava; je l' to tačno?

7 O: Da.

8 P: Nakon te pucnjave, dolaze srpski vojnici unutra i onda su oni
9 razljučeni, nakon onoga što se desilo napolju; je li tako?

10 O: Ne. Prije su bili ljuti.

11 P: Znači...

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ponovo, zaista mislim da za to ne treba
13 pojašnjenje jer to je već pitao gospodin McCloskey i imali smo jasne odgovore i
14 to ponovljene odgovore. Bili su ranije i bili su takođe... bili su ljuti ranije
15 i bili su takođe ljuti kasnije. Mislim da je to jasno. Ne vidim zašto Vi
16 insistirate na istom.

17 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ja to shvatam, ali možda ako bismo
18 pogledali neka druga dokumenta, to će možda promijeniti mišljenje. Ali u redu,
19 doći ćemo do toga.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, dajte pređite na te druge
21 dokumente.

22 G. LAZAREVIĆ:

23 P: Dakle, tada kad su, što kažete Vi, ponovo došli ljuti, to je bio
24 trenutak kada su hteli da pucaju u Vas i kad ih je onaj mladić sprečio?

25 O: Nisam Vas čuo dovoljno. Ponovite. molim Vas.

26 P: Dakle, nakon što se to desilo to pucanje napolju za koje Vi niste

27

28

29

30

1 videli, srpski vojnici su ušli unutra i hteli da pucaju u Vas, ali je jedan od
2 njih rekao: "Nemojte. Oni nisu ništa krivi." Je l' tako, tad je to bilo?

3 O: Da, prije toga. Prije, ne tad. Ja sam prije već opisô to sve kako je
4 se desilo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] On je već dao opis toga i takođe i
6 govorio je i o vremenu kad se to desilo.

7 G. LAZAREVIĆ:

8 P: To se dešavalo dok je još bio dan; je l' tako?

9 O: Da.

10 P: A epizoda u kojoj je došao vojnik koga ste opisali, sa naočarima, sa
11 dugom kosom i sa bradom i koji je zapucao u Vas, se dešavala kad je već pao
12 mrak, kad je počeo da pada mrak; je l' tako?

13 O: Da.

14 P: Znači, između ova dva događaja, onog prvog događaja gde se dešava
15 pucnjava napolju i toga i ovog drugog događaja gde vojnik ulazi i puca u
16 zarobljenike, prošlo je izvesno vreme; je li tako?

17 O: Taj vojnik je pucô u ljude, u nas, posle te pucnjave vani.

18 P: Upravo to i jeste moje pitanje. Koliko je vremena prošlo između ta
19 dva događaja? Znači, one pucnjave koja se desila napolju i te pucnjave koja se
20 desila kada ste... kada je vojnik pucao na Vas?

21 O: Ja mislim, ovaj, da sam u ranijoj izjavi to rekao, al' reći ću
22 ponovo, nema problema. Negde oko pola sata vremena.

23 P: Ali ovo drugo pucanje se dešava, po Vašoj proceni, negde oko 9.00h
24
25
26
27
28
29
30

1 uveče. To se nalazi u nekoliko Vaših izjava. Čak negde imate i pola deset. Da
2 Vam predočim možda, to je u izjavi gospodinu Ruez, to se nalazi i u ovim
3 svedočenja, da je to pucanje zapravo počelo kada je već pao mrak, znači negde
4 oko 21.00 sati...

5 O: Da to...

6 P: To drugo pucanje.

7 O: Ne, prvo. Prvo. Znači, još je se vid'lo, al' nije bio mrak, već ono
8 trebao je da dođe mrak, da pada. I posle, znači, pola sata to... To ne znam
9 100%, to otprilike sam rekô jer nisam ja mjerio na sat, nisam imô sata da gledam
10 u toj panici, frci. Znači, u tom je padao mrak, oni su otvorili vatru na nas, ta
11 prva dva vojnika.

12 P: Razumem Vas ja odlično. Samo, ovaj, hteo bih da to malo
13 pojednostavio. Vi, naravno, niste gledali na sat i sve je to u redu, ali ste
14 zaključili da se radi o vremenu oko 20.30-21.00h na osnovu toga što je počinjalo
15 da se smrkava, a obzirom da je to juli mesec, sredina jula, kad su jako dugi
16 dani, na osnovu toga ste zaključili da se to otprilike u to vreme dešava; je l'
17 to tako?

18 O: Da.

19 P: Hvala najlepše.

20 O: Znači, ljetni period je duži.

21 P: Hvala najlepše.

22 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Molim da pređemo na privatnu sjednicu.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da pređemo na privatnu sjednicu.

24 [Poluzatvorena sjednica]

25 (redigovano)

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28 (redigovano)

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 7062-7066 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

srijeda, 07.02.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 (redigovano)

5 [Otvorena sjednica]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, nastavimo.

7 G. KRGOVIĆ:

8 P: Ali niste dobili nikakvo zvanično bilo naređenje bilo neku odluku da
9 ste prestali da budete vojnik, od Vašeg komandanta ili bilo kog od vlasti iz
10 Srebrenice. To je tačno?

11 O: To nisam dobio. Niko mi nije ništa rekao. Znači, samo je došlo
12 naređenje da bježimo iz Srebrenice. To se nije znalo kud ko pogađa. Znači, tu
13 nema više ni vojske, nego bježi kud ko može.

14 P: Još jedno pitanje da Vam postavim. Eva... evakuaciju, Vi ste govorili
15 u ranijim svedočenjima... svedočenjima da ste izlazili napolje iz te baze
16 Ujedinjenih nacija i da ste mogli da vidite evakuaciju žena i dece iz Srebrenice
17 koji su išli autobusi... Iz Žepe, pardon?

18 O: Da.

19 P: I tu evakuaciju je nadgledao Međunarodni crveni krst?

20 O: Međunarodni crveni krst je bio u kugu UNPROFOR-a samo. Da li su oni
21 nadgledali kako 'vakuišu narod, ja ne znam.

22 P: Ja ću Vas podsetiti...

23 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Hoćemo li u privatnu sjednicu.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prijedimo u privatnu sjednicu, molim.

25 [Poluzatvorena sjednica]

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28 (redigovano)

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)

8 [Otvorena sjednica]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sad smo u otvorenoj sjednici.

10 G. KRGOVIĆ:

11 P: Gospodine, Vi ste rekli da ste prilikom evakuacije iz Žepe, da su s
12 Vama u autobusu bili pripadnici UNPROFOR-a, i to francuski i ukrajinski vojnici.

13 O: Da.

14 P: Da li su i u ostalim autobusima, da li ste mogli da vidite da li su i
15 oni bili praćeni isto kao i Vaši?

16 O: To nisam vidio.

17 G. KRGOVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja nemam više pitanja.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Krgoviću.

19 Ko je sljedeći? Možete li završiti za tri minute, gospođo Fauveau?

20 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedniče.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. No u ovom trenutku možemo
22 uzeti pauzu ako Vam treba puno više od tri minute.

23 Gospodine, morate se vratiti sutra ujutro kako bismo mogli nastaviti sa
24
25
26
27
28
29
30

1 Vašim svjedočenjem i po mogućnosti ga završiti. Prekidamo do sutra ujutro u 9.00
2 sati.

3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

4 ... Sjednica završena u 13.43h.

5 Nastavak zakazan za četvrtak,

6 08.02.2007. u 09.00h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30